69

HOOFDSTUK D.

Verzameling van voorschriften ten dienste van Havenmeesters en als zoodanig fungeerende ambtenaren.

QUARANTAINE.

1905
Javasche Boekhandel & Drukkerij, Rijswijk.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VI. 346a

HOOFDSTUK D.

Verzameling van voorschriften ten dienste van Havenmeesters of als zoodanig fungeerende ambtenaren

QUARANTAINE.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 06-07-2010
Nomor Induk : 1100/PN-MUSEUM/10
BIB - ID :
ITEM - ID :
Asal : Museum Pusat
PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

D. Quarantaine.

I. Bepalingen ter voorkoming van het overbrengen van besmettelijke ziekten over zee in Ned-Indië (Sb. 1892 no. 44, gewijzigd en aangevuld bij Sb. 1899 no. 210, 1902 nos. 110, 216 en 370, 1903 no. 171, 313, 379, 1904 nos. 187, 316 èn 1905 nos. 184, 334.

HOOFDSTUK I.

Aanwijzing der besmettelijke ziekten.

Artikel 1. (1) De bepalingen dezer ordonnantie gelden alleen voor gevallen van gele koorts, Aziatische cholera, pokken (variola en varioloïs) en — behoudens de bijzondere voorschriften bij nadere ordonnantie te stellen — voor gevallen van pest.

(2) Zoo noodig wordt door den Gouverneur-Generaal, onder nadere Koninklijke goedkeuring, bij algemeene verordening deze ordonnantie ook op andere besmettelijke ziekten toepasselijk verklaard.

HOOFDSTUK II.

Van besmetverklaring.

Artikel 2. (1) Wanneer eene besmettelijke ziekte op eene zeeplaats in Nederlandsch-Indië zich zoodanig openbaart, dat plotseling en met snel verloop een groot aantal personen door haar wordt aangetast, vooral wanneer zich daarbij bepaalde brandpunten van de ziekte vormen, zal besmetverklaring behooren plaats te vinden.

(2) Het Hoofd van plaatselijk bestuur — gehoord, indien aanwezig, de geneeskundige autoriteit — beslist omtrent de besmetverklaring en geeft daarvan onmiddellijk, zoo mogelijk per draad, kennis aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid en het Hoofd van gewestelijk bestuur.

(3) De Directeur voornoemd doet met den meesten spoed in de Javasche Courant publiceeren, dat de plaats, overeenkomstig het bepaalde bij de ordonnantie, besmet is verklaard, en doet daarvan tevens mededeeling aan den Chef over den geneeskundigen dienst. Het Hoofd van gewestelijk bestuur geeft van de besmetverklaring kennis aan den gewestelijk eerstaanwezenden officier van gezondheid.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA
PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

(4) Indien het Hoofd van plaatselijk bestuur — gehoord, indien aanwezig, de geneeskundige autoriteit — vermeent dat geen besmetting meer bestaat, heft hij de besmetverklaring op, waarna deze beslissing op dezelfde wijze wordt bekend gemaakt en medegedeeld als in de voorgaande twee alinea's is voorgeschreven.

(5) Het Hoofd van plaatselijk bestuur geeft van eene besmetverklaring en van de opheffing daarvan ook, zoo mogelijk per draad, kennis aan de bestuurshoofden der zeeplaatsen, welke vermoedelijk spoedig door een schip uit de besmette of besmet geweest zijnde plaats zullen worden bezocht.

(6) De Gouverneur-Generaal verklaart, welke landstreken en zeeplaatsen buiten Nederlandsch-Indië besmet worden beschouwd, en trekt deze verklaring in, zoodra de ziekte, die daartoe aanleiding gaf, als geweken is te beschouwen. Deze verklaring en de intrekking daarvan worden van wege den Gouverneur-Generaal met den meesten spoed in de Javasche Courant bekend gemaakt.

D. XVII.

HOOFDSTUK III.

Van de gezondheidspassen.

Artikel 3. (1) Aan gezagvoerders van schepen, uit eene Nederlandsch-Indische zeeplaats over zee naar eene andere plaats in Nederlandsch-Indië vertrekkende, behoort de Havenmeester uit te reiken een onzuiveren gezondheidspas, zoo de plaats van vertrek besmet is verklaard, dan wel eene besmettelijke ziekte aan boord van het schip voorkomt of het schip tengevolge van een dergelijk ziektegeval bij vertrek nog in staat van besmetting verkeert.

(2) Op het gemis van een pas kan geen beroep worden gedaan, wanneer de gezagvoerder desbewust het bepaalde bij artikel 9 overtreedt.

(3) De pas wordt overeenkomstig model A of B, door den Havenmeester uitgereikt in de Nederlandsche of in de Maleische taal al naar gelang de gezagvoerders Europeanen of Inlanders zijn. Van de afgifte wordt aanteekening gesteld op de akte van uitklaring.

(4) Aan Inlandsche gezagvoerders worden de passen afgegeven in bijzijn van twee getuigen, die met den Havenmeester op de passen stellen: dat aan de gezagvoerders ook mondeling is medegedeeld dat ter plaatse van vertrek eene besmettelijke ziekte heerschte of aan boord is voorgekomen.

D. VI en XIX.

(5) Gezagvoerders van schepen, uit eene Nederlandsch-Indische zeeplaats al of niet rechtstreeks naar het buitenland

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

vertrekkende, kunnen, op aanvraag, steeds een gezondheidspas van den Havenmeester verkrijgen. De passen worden opgemaakt volgens model C.

(6) Hij, die een pas als in de vorige alinea bedoeld ontvangt, is verplicht om, indien hij vóór zijn vertrek naar het buitenland nog andere havens in Nederlandsch-Indië aandoet, op dien pas ook den gezondheidstoestand in deze havens te doen aanteekenen.

(7) Van de uitreiking van den pas, alsook van de viseering daarvan in volgende havens, moet onmiddellijk aanteekening worden gehouden op de akte van uitklaring van het schip.

Artikel 4. Gezondheidspassen zijn vrij van zegel en worden kosteloos uitgereikt.

D. III. VII. Artikel 5. (1) Gezagvoerders van schepen, die komen uit landen buiten Nederlandsch-Indië, zijn bij aankomst op eene reede in Nederlansch-Indië gehouden aan den Havenmeester een gezondheidspas aan te bieden, afgegeven door de bevoegde autoriteit.

(2) Wanneer in de haven van vertrek een Nederlandsch Consul gevestigd is, wordt de gezondheidspas door dezen afgegeven of althans geviseerd. Indien die haven door de Nederlandsch-Indische Regeering is besmet verklaard, wordt zulks door den Consul op den gezondheidspas vermeld.

(3) Een vaartuig mag slechts één gezondheidspas voeren.

(4) Indien het vaartuig onderweg een haven aandoet, moet de Consul aldaar den pas voor gezien teekenen, met vermelding van den gezondheidstoestand in genoemde haven, zoomede of het vaartuig er al dan niet tot het vrije verkeer is toegelaten. Het is aan de autoriteiten verboden den pas terug te houden of daarvoor een anderen in de plaats te geven.

(5) Bij ontstentenis van een Nederlandschen Consul moeten de gezagvoerders den gezondheidspas ter visa aanbieden aan de bevoegde plaatselijke autoriteit.

(6) De gezagvoerders mogen zich in geen geval van den gezondheidspas ontdoen, vóór zij hunne definitieve bestemming hebben bereikt.

(7) De gezondheidspas wordt slechts geldig beschouwd, indien de afgifte heeft plaats gehad binnen tweemaal 24 uren vóór het vertrek.

(8) De bovenstaande bepalingen zijn op schepen, varende tusschen Singapore of Penang en eenige havens van Nederlandsch-Indië, slechts in zoover toepasselijk, dat deze vaartuigen alleen dan moeten voorzien zijn van een gezondheidspas, wanneer diegene der beide havens, van waar zij vertrokken zijn of welke zij aangedaan hebben, door het heerschen van besmettelijke ziekten besmet zijn verklaard.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK IV.

Aanwijzing der gevallen, waarin de bepalingen der ordonnantie al dan niet toepasselijk zijn.

Artikel 6. De bepalingen dezer ordonnantie zijn niet van toepassing:

1e. op visschersschuiten, recherchevaartuigen, loodsbooten en andere vaartuigen, minder metende dan één last;

2e. op in station liggende wachtschepen.

Artikel 7. (1) Aan ten ankerliggende of aankomende schepen, die als besmet moeten worden beschouwd-hetzij doordien zij verkeeren in het geval bedoeld bij artikel 3, hetzij doordien op de schepen eerst onder weg of na aankomst een ziekte geval zich voordeed—wordt door de daartoe bevoegde autoriteit onmiddellijk vergund de krachtens artikel 9 geheschen vlag neer te halen, wanneer de zelfde ziekte, tenaanzien waarvan het schip besmet wordt beschouwd, ook voorkomt op de plaats van aankomst of op eene plaats, die daarmede over land in gemeenschap staat en daarvan niet verder verwijderd is dan 60 paal, indien de gemeenschap alleen door gewone landwegen wordt onderhouden, of 200 K M, indien er gemeenschap bestaat door spoor of tramwegen.

(2) De last tot het neerhalen der gele vlag wordt gegeven dadelijk na ontvangst van de bij artikel 10 alinea 2 voorgeschreven kennisgeving der reden van het hijschen dier vlag en zonder voorafgaand bezoek aan boord van de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit.

(3) Het hoofd van plaatselijk bestuur geeft aan de havenmeesters op de zeeplaatsen, binnen den in alinea 1 bedoelden afstand gelegen, ten spoedigste kennis van het voorkomen eener besmettelijke ziekte, zoomede wanneer de ziekte als geweken kan worden beschouwd.

(4) De ziekte wordt voor de toepassing van dit artikel beschouwd voor te komen, wanneer op een der in de 1e alinea bedoelde plaatsen zich drie gevallen gelijktijdig of binnen drie dagen onder de bevolking hebben voorgedaan. Zij wordt als geweken beschouwd, wanneer gedurende drie dagen geen geval meer onder de bevolking aldaar is voorgekomen.

Artikel 8. (1) Onverminderd het bij de vorige artikelen bepaalde, gelden de voorschriften dezer ordonnantie voor de uit zee op eene Nederlandsch-Indische reede of in eene Nederlandsch-Indische haven aankomende of na aankomst uit zee aldaar liggende schepen:

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

D. V. 1e. indien zij plaatsen op reis hebben aangedaan of komen van plaatsen, die tijdens het vertrek besmet verklaard waren tengevolge van eene der in artikel 1 bedoelde ziekten en de schepen nog niet in eene Nederlandsch-Indische haven het voorgeschreven gezondheidsonderzoek hebben ondergaan en tot het vrije verkeer zijn toegelaten;

D. IV. IX. art. 12. 2e. wanneer eene zoodanige ziekte tijdens de jongste zeereis voorgekomen is, of zij, als het schip ter reede ligt, aan boord voorkomt.

(2) Onder het woord „reede" in deze ordonnantie worden ook verstaan de gebruikelijke ankerplaatsen voor uit zee komende schepen binnen de zeegaten en op de rivieren en stroomen.

(3) De schippers zorgen met al de te hunner beschikking staande middelen voor de stipte naleving van de voorschriften dezer ordonnantie.

(4) Voor zoover die voorschriften geheel of gedeeltelijk niet op hunne schepen van toepassing zijn, hebben zij zich niettemin, overeenkomstig de van Bestuurswege te geven bevelen, te gedragen naar de ordonnantie ter voorkoming en beteugeling

D. IX. van epidemieën, opgenomen in Staatsblad 1892 No. 45.

(5) Behoudens het bepaalde bij alinea 2 van artikel 16 geldt al hetgeen in deze ordonnantie ten aanzien van schippers is voorgeschreven, ook voor de commandeerende officieren van oorlogschepen, onverschillig welke vlag zij voeren en voor de gezaghebbers van schepen der Gouvernements-marine.

HOOFDSTUK V.

Van het hijschen der gele vlag.

D. V. **Artikel 9.** (1) De schipper van een vaartuig, verkeerende in een der gevallen, bedoeld bij alinea 1 van artikel 8, laat des daags een gele vlag van den top uit het voorwant waaien, terwijl na zonsondergang aan den voortop twee brandende lantaarns onder elkander geplaatst worden.

(2) Hij zorgt dat van het oogenblik, waarin hij in de bij alinea 1 van dit artikel bedoelde verplichting komt, geen gemeenschap van het schip met den wal of met andere vaartuigen plaats hebbe, alvorens machtiging tot het nederhalen der vlag gegeven is.

(3) Hij is verplicht de hem door de bevoegde autoriteit aangewezen ligplaats in te nemen en aldaar, behoudens het bepaalde bij artikel 18, te verblijven, totdat de gemeenschap met den wal hersteld is.

(4) Wanneer de schepen met de gele vlag in top aankomen

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

op de oude reede van Batavia, zullen zij niet dáár, doch op de reede, behoorende tot de haven van Batavia, Tandjong Priok, ankeren; wordende zij eerst dan tot eerstgenoemde reede toegelaten, wanneer de in artikel 11 bedoelde autoriteit vergunning heeft verleend tot het nederhalen der gele vlag.

(5) Schepen welke voor Pontianak bestemd zijn en verkeeren in een der gevallen, bedoeld bij alinea 1 van artikel 8 zullen zich eerst naar de Padang-Tikarbaai begeven en aldaar verblijven, totdat de in artikel 11 bedoelde autoriteit vergunning heeft verleend tot het nederhalen der gele vlag.

Artikel 10. (1) Het hijschen der gele vlag geschiedt zoodra het schip in het gezicht van den wal is, nog vóór de reede of haven is binnengeloopen, en door reeds ter reede of in de haven liggende schepen, zoodra de ziekte wordt waargenomen.

(2) De schippers zijn verplicht van de aanleiding tot het hijschen der gele vlag onverwijld kennis te geven door seinen dan wel door het afzenden van een sloep, welke een gele vlag op den voorsteven moet voeren, op haren weg geen verkeer met andere vaartuigen of met den wal mag hebben en binnen het gezicht van het havenkantoor behoort te blijven liggen in afwachting van nadere bevelen.

Artikel 11. (1) De Havenmeester is bevoegd tot het nederhalen der gele vlag machtiging te verleenen.

(2) Hij is tevens belast met de handhaving van het verbod betreffende de gemeenschap met den wal, en geeft aan het Hoofd van Plaatselijk Bestuur van de genomen of noodig geoordeelde maatregelen kennis, met opgave van de ziekten, die er toe aanleiding gaven.

(3) De in alinea 1 bedoelde machtiging kan ook op uitnoodiging van den Havenmeester gegeven worden door den bij artikel 15 aangewezen geneeskundige.

Artikel 12. (1) De gezagvoerder van een loodsvaartuig is verplicht zorg te dragen, dat zijne bemanning geen gemeenschap met schepen heeft, die de gele vlag vertoonen of waarvan hij verneemt, dat daartoe aanleiding bestaat. Hij mag evenwel zijne hulp en die van den loods aan het schip niet onthouden. De aan boord genomen loods is verplicht voor de naleving van het in artikel 9 vermelde voorschrift te waken, en den schipper zooveel doenlijk bekend te maken met zijne verplichtingen volgens deze ordonnantie. Indien noodig, worden daartoe den loods schriftelijke opgaven verstrekt ter uitreiking aan den schipper.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(2) De schipper is verplicht de vragen van den loods naar waarheid en met nauwkeurigheid te beantwoorden.

Artikel 13. (1) Het verbod van gemeenschap met den wal of met andere vaartuigen brengt mede:

1°. dat geen der opvarenden het schip mag verlaten, tenzij met toestemming of op last van de autoriteit, met het gezondheidsonderzoek belast;

2°. dat niemand zich aan boord van het schip mag begeven, uitgezonderd:
   a. de loods;
   b. de personen, met het gezondheidsonderzoek belast;
   c. de personen, aan wie de ontsmetting is opgedragen;
   d. geneeskundigen of geestelijken, belast met het verleenen van geneeskundige of geestelijke hulp aan de lijders;
   e. de ambtenaren der belastingen tot uitoefening van hunne functiën;
   f. de ambtenaren van justitie en politie, wanneer hunne ambtsverrichtingen dit vereischen;

3°. dat vóór het gezondheidsonderzoek is afgeloopen en de autoriteit, met dit onderzoek belast, daartoe toestemming heeft gegeven, geene goederen mogen worden gelost en daarna nog alleen met inachtneming van het bepaalde in de alinea's 5 en 6 van artikel 20, terwijl de personen, met het lossen belast, zich niet aan boord mogen begeven;

4°. dat geene andere goederen aan boord gebracht mogen worden dan die, welke voor het levensonderhoud der opvarenden of de verpleging der zieken noodig zijn, met bepaling, dat de personen, met het overbrengen belast, zich niet aan boord mogen begeven.

(2) De kleeding van de personen, die krachtens de vorige zinsnede aan boord zijn toegelaten, worden zooveel mogelijk terstond na het verlaten van het schip ontsmet overeenkomstig de voorschriften van het bij artikel 33 der ordonnantie ter voorkoming en beteugeling van epidemiën (Staatsblad 1892 No. 45) bedoeld ontsmettingsreglement.

D. XII. (3) Zij, die zich, in strijd met het verbod van gemeenschap, aan boord hebben begeven, worden onder de opvarenden gerekend en zijn aan dezelfde bepalingen als deze onderworpen, onverminderd de straffen, tegen de gepleegde overtreding bedreigd.

HOOFDSTUK VI.

Van het gezondheidsonderzoek.

Artikel 14. (1) De in artikel 8, alinea 1 bedoelde schepen

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

zijn, behoudens het in de artikelen 6 en 7 aangeteekende, onderworpen aan een gezondheidsonderzoek.

D. X. (2) Het vindt plaats overeenkomstig de hier volgende artikelen en de instructie, door den Gouverneur-Generaal vast te stellen.

D. XI. **Artikel 15.** (1) Het gezondheidsonderzoek geschiedt:

a. zoo een wachtschip aanwezig is, door een daarop geplaatsten officier van gezondheid;

b. in alle andere gevallen door den met den civiel geneeskundigen dienst ter plaatse belasten Europeeschen geneesheer;

c. bij ontstentenis of verhindering van den sub *b* bedoelden geneesheer, door elk ander Europeesch geneeskundige, *) die door het Hoofd van plaatselijk bestuur daarvoor wordt aangewezen.

(2) Wanneer over geen Europeesch geneeskundige beschikt kan worden, is de Havenmeester met het gezondheidsonderzoek belast.

(3) Het Hoofd van Plaatselijk Bestuur kan echter een ter plaatse aanwezigen dokter-djawa opdragen, den Havenmeester bij te staan.

(4) In het geval dat de bij dit artikel vastgestelde volgorde bezwaren oplevert, heeft het Hoofd van Plaatselijk Bestuur de bevoegdheid een Europeesch geneeskundige met afwijking dier volgorde aan te wijzen.

D. X. **Artikel 16.** (1) De schipper is verplicht de vragen, hem door de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit gedaan, nauwkeurig en naar waarheid te beantwoorden, zoomede de in artikel 3, alinea 1, en artikel 5 bedoelde stukken, voor zoover hij ze bezit, te overhandigen.

(2) Ten aanzien van oorlogsbodems kan zich het onderzoek bepalen tot eene schriftelijke beantwoording van vragen, door een der in artikel 15 bedoelde personen gedaan. Die beantwoording moet dan worden onderteekend door den commandeerenden officier en den eerstaanwezenden officier van gezondheid aan boord.

(3) Wanneer geene schriftelijke beantwoording inkomt of de beantwoording onvoldoende blijkt, heeft het geneeskundig onderzoek alsnog plaats op de wijze als in alinea 1 voorgeschreven.

(*) Hierbij worden bedoeld de terplaatse gevestigde particuliere geneesheeren (missive 1e Gouvts. Secrs. dd°. $\frac{5}{8}$ 03 No. 2554.) Red.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Artikel 17. (1) Wanneer de gele vlag in opvolging van alinea 1 § 2 van artikel 8 vertoond is, doch uit het onderzoek blijkt dat geen besmettelijke ziekte, als bedoeld in artikel 1, aan boord meer voorkomt, zal de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit beslissen in hoever er nog gevaar voor besmetting van anderen aanwezig is en of er al dan niet ontsmetting moet plaats hebben, alvorens de vergunning tot het nederhalen der vlag worde verleend.

(2) In het ontkennend geval kan hij bedoelde vergunning dadelijk verleenen; in het bevestigend geval zal, tenzij hij toepassing van de voor besmet- of van besmetting verdacht bevonden schepen in het algemeen geldende voorschriften noodig oordeelt, de ontsmetting volgens zijne aanwijzigingen en onder zijn toezicht plaats hebben, terwijl de schipper voor de nakoming der in deze te geven bevelen zal hebben te zorgen overeenkomstig het bepaalde bij alinea 3 van artikel 8.

(3) Het vaartuig wordt geacht in staat van besmetting te verkeeren, zoolang de vergunning tot het nederhalen der gele vlag niet is verkregen of de noodig geoordeelde ontsmetting niet heeft plaats gehad.

Artikel 18. (1) Wanneer de schipper van een in staat van besmetting verkeerend vaartuig zich aan de hem door de bevoegde autoriteit gegeven voorschriften niet wil onderwerpen, staat het hem vrij weder naar zee te vertrekken.

(2) Den schipper kan in dat geval door de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit worden toegestaan de passagiers, die daartoe het verlangen te kennen geven, met hunne bagage te doen debarkeeren, mits deze zich onderwerpen aan de voorgeschreven of door laatstgenoemde autoriteit noodig geoordeelde voorzorgsmaatregelen wat betreft ontsmetting.

(3) Ook kan de schipper in dat geval worden gemachtigd de geladen koopmansgoederen te lossen, nadat de voorgeschreven of door de autoriteit, met het gezondheidsonderzoek belast, noodig geoordeelde voorzorgsmaatregelen zijn genomen, als: isoleering van het schip en opvarenden, verwijdering van het ruimwater na ontsmetting daarvan en, vervanging van het aan boord aanwezige drinkwater door zuiver water van den wal.

Artikel 19. Hij, die het in artikel 14 bedoelde onderzoek verricht, geeft, door tusschenkomst van den Havenmeester het Hoofd van Plaatselijk Bestuur schriftelijk advies indien er in het belang der volksgezondheid maatregelen genomen moeten worden, waartoe de geneeskundige zich zelf niet bevoegd acht, aan welk advies het Hoofd van Plaatselijk Bestuur zoo

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

mogelijk overeenkomstig de bepalingen dezer ordonnantie onverwijld gevolg geeft, tenzij hij daartegen overwegende bezwaren heeft. In dit geval brengt hij ze ter kennis van het Hoofd van Gewestelijk Bestuur, die beslist.

Artikel 20. (1) De bij het gezondheidsonderzoek besmet of van besmetting verdacht bevonden schepen worden, voor zoover de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit dit noodig oordeelt, onverwijld ontsmet, na verwijdering der passagiers en van het gedeelte der bemanning, waaraan niet de bewaking van het schip of het verleenen van hulp bij de ontsmetting opgedragen wordt.

(2) Zoodra de ontsmetting van het schip is afgeloopen, worden ook de aan boord gebleven personen ontsmet.

(3) Wanneer er nog zieken aan boord zijn, kan een gedeelte van het schip worden ontsmet en later het overige, of nog eenmaal het geheele schip, naar omstandigheden.

D. XII. (4) De ontsmetting geschiedt volgens de regelen van het vorenbedoeld Ontsmettingsreglement.

(5) De in de lading aanwezige koopmansgoederen worden onbelemmerd aan den wal toegelaten, tenzij de toestand van het schip of de aard dezer goederen de ontsmetting noodzakelijk maakt.

(6) De kleederen en het beddegoed, alsmede andere voorwerpen, die met zieken of lijken in aanraking zijn geweest, worden ontsmet of na onteigening vernietigd, overeenkomstig de in alinea 4 vermelde regelen of overeenkomstig artikel 27 der ordonnantie ter voorkoming en beteugeling van epidemiën (Staatsblad 1892 no. 45).

D. XII. D. IX. art. 27.

(7) Na afloop van alle volgens dat artikel en krachtens het volgend hoofdstuk noodig geachte maatregelen tegen overbrenging der besmetting zal vergunning tot het nederhalen der gele vlag gegeven worden, hetgeen tot teeken strekt dat het verbod van gemeenschap met den wal en met andere schepen opgeheven is.

D. VII. **Artikel 21.** (1) De kosten van het gezondheidsonderzoek en van de dientengevolge genomen maatregelen komen ten laste van den Lande, behoudens:

1e. in het geval, bedoeld bij alinea 1 van artikel 25;

2e. wanneer overtreding van artikel 5 een gezondheidsonderzoek tengevolge heeft;

3e. wanneer de gezagvoerder de gele vlag heeft geheschen zonder dat de bepalingen het voorschrijven, en hij kon weten dat zulks onnoodig was.

(2) In de gevallen sub 2 en 3 komen de kosten ten laste

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

van het schip.

D. XI. (3) De geneeskundigen en Havenmeesters hebben de bevoegdheid in rekening te brengen hetgeen door den Gouverneur-Generaal zal worden bepaald.

HOOFDSTUK VII.

Van de zorg voor de opvarenden.

Artikel 22. (1) De opvarenden, die bij het gezondheidsonderzoek bevonden worden niet te lijden aan eene besmettelijke ziekte, worden, zoodra de autoriteit, met het gezondheidsonderzoek belast, het veroorlooft, onbelemmerd aan den wal toegelaten; evenwel heeft vooraf ontsmetting plaats indien deze door den geneeskundige noodig wordt geoordeeld.

(2) Zij mogen niet weder in het schip komen, alvorens de gemeenschap met den wal hersteld is.

Artikel 23. (1) De opvarenden, die bij het gezondheidsonderzoek bevonden worden aan eene besmettelijke ziekte te lijden of ziekteverschijnselen vertoonen, welke het ontstaan van zoodanige ziekte bij hen doen verwachten, worden, op de wijze als bij artikel 17 der ordonnantie ter voorkoming en beteugeling van epidemiën (Staatsblad 1892 no. 45) is voorgeschreven, overgebracht naar eene door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur aan te wijzen gelegenheid, zooveel mogelijk geschikt voor verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten, en daar afgezonderd en verpleegd, tenzij de autoriteit, met het gezondheidsonderzoek belast, verklaart dat de toestand van den lijder het vervoer niet gedoogt of dat andere omstandigheden het vervoer niet raadzaam maken.

D. IX. art. 17.

(2) Lijders, die op de plaats, waar het onderzoek geschiedt, of in hare onmiddellijke nabijheid wonen, kunnen met vergunning van het Hoofd van Plaatselijk Bestuur, gegeven na ingewonnen advies van den met het geneeskundig onderzoek belasten persoon, naar hunne woning vervoerd worden.

(3) Geene voer- of vaartuigen worden tot het in de voorafgaande twee alinea's bedoeld vervoer gebruikt, dan die, door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur aangewezen of goedgekeurd zijn. Zij worden, zoo noodig, na gebruik ontsmet, overeenkomstig de voorschriften van het vorenbedoeld ontsmettingsreglement.

D. XII.

(4) Op het begraven der aan eene der genoemde ziekten overledenen zijn de artikelen 18 en 19 der ordonnantie ter voorkoming en beteugeling van epidemieën (Staatsblad 1892 no. 45) van toepassing.

D. IX art. 18. 19.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Artikel 24. (1) Indien ter plaatse geene gelegenheid tot verpleging van zieken aanwezig is, worden de lijders, in het voorgaande artikel bedoeld, zoo mogelijk vervoerd naar eene naburige gelegenheid.

(2) Ook hebben de Hoofden van Gewestelijk Bestuur de bevoegdheid om, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 15 der in het vorig artikel vermelde ordonnantie, loodsen van tijdelijke materialen ter verpleging van besmettelijke lijders te doen oprichten.

Artikel 25. (1) De kosten van verpleging en begrafenis komen, voor zooveel de bemanning betreft, ten laste van het schip en worden, voor zooveel aangaat de passagiers, door de verpleegden zelven of hunne erfgenamen vergoed.

(2) Behoeftige passagiers worden op 's Lands kosten verpleegd en begraven.

(3) De Gouverneur-Generaal stelt der tarieven de kosten vast.

HOOFDSTUK VIIa.

Van de inscheping van mindere militairen, contractkoelies, dwangarbeiders en gevangenen.

Artikel 25a. (1) Op zeeplaatsen, welke wegens cholera of pokken zijn besmet verklaard, en waar een geneeskundige is bescheiden, mogen mindere militairen (1) contractkoelies, dwangarbeiders en gevangenen benevens de leden van hunne gezinnen, die hen vergezellen, niet worden ingescheept, teneinde over zee te worden vervoerd naar eene plaats, hetzij binnen hetzij buiten Nederlandsch-Indië, dan wanneer zij bij een geneeskundig onderzoek vrij bevonden zijn van verschijnselen van voormelde ziekten.

(2) Het geneeskundig onderzoek geschiedt over dag, aan den wal en zoo kort mogelijk vóór de inscheping.

(3) Ten behoeve van hen, die vrij bevonden zijn van cholera of pokken wordt een geneeskundige verklaring afgegeven. Die verklaring kan gelden voor meerdere personen, mits elk hunner daarin met name genoemd zij.

(4) De gezagvoeder van het vaartuig, waarop de inscheping zal geschieden, laat de in alinea 1 genoemde passagiers niet tot zijn schip toe dan tegen ontvangst van de in de vorige alinea genoemde geneeskundige verklaring.

(5) Het onderzoek wordt verricht door den geneeskundige,

(1) Hieronder niet verstaan de minderen der Zeemacht (missive 1e Gouvts. secrs. 15/12 1903 no. 4203). Red.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

die ingevolge artikel 15, alinea 1 is belast met het dáár bedoeld gezondheidsonderzoek.

(6) De consulaire vertegenwoordiger van het land, waartoe het schip behoort, kan bij het onderzoek tegenwoordig zijn.

DXI*a*. **Artikel 25b.** (1) De geneeskundigen, belast met het geneeskundig onderzoek, bedoeld bij artikel 25a, hebben de bevoegdheid in rekening te brengen, hetgeen door den Gouverneur-Generaal zal worden bepaald.

(2) De kosten van het onderzoek komen ten laste van het land.

Artikel 25c. De gezagvoerder, die toelaat, dat passagiers worden ingescheept in strijd met artikel 25a, wordt gestraft met eene boete van een honderd tien tot vijfhonderd vijftig gulden voor iederen aldus ingescheepten passagier.

HOOFDSTUK VIII.

Van de handhaving der bepalingen.

Artikel 26. Ieder die, de uitvoering van de voorschriften dezer verordening of het gezondheidsonderzoek belemmert of zich daartegen verzet, wordt gestraft voor zooveel betreft Europeanen met gevangenis en Inlanders met dwangarbeid buiten den ketting van één maand tot twee jaren en geldboete van *f* 100.— tot *f* 2000.— te zamen of afzonderlijk, tenzij bij de wetboeken van strafrecht eene zwaardere straf op het feit is gesteld.

D. VII. **Artikel 27.** Overtreding van de bepalingen der zesde alinea artikel 5 en der artikelen 9, 10, 12, 13, 16, alinea 2 van artikel 17, alinea 2 van artikel 22 en alinea 3 van artikel 23 wordt gestraft voor zooveel betreft Europeanen met gevangenis en Inlanders met dwangarbeid buiten den ketting van 14 dagen tot één jaar of geldboete van *f* 25.— tot *f* 500.—

Artikel 28. De straf tegen het niet hijschen der vlag en tegen het niet branden van lantaarns, zooals een en ander bij het eerste lid van artikel 9 wordt voorgeschreven, is, voor het geval, bedoeld in alinea 1 § 1 van artikel 8, niet toepasselijk op hem, die tijdens het verzuim niet kon weten dat de plaats van vertrek besmet was.

Artikel 29. (1) Schip en lading zijn verbonden en executabel voor de, krachtens de artikelen 26 en 27 aan den schipper opgelegde geldboeten en voor te vorderen vergoedingen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(2) Het vonnis van veroordeeling zal steeds inhouden de bevoegdverklaring van den ambtenaar, met de executie belast, om het beslag op het schip te doen voortduren en daarvan het vertrek te beletten, totdat de geldboete zal zijn voldaan, indien de executoriale verkoop in het belang der algemeene gezondheid, door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur onraadzaam wordt geacht.

Artikel 30. Het Hoofd van Plaatselijk Bestuur en het door hem noodige gekeurde en hem vergezellende personeel is bevoegd, ter uitvoering van deze ordonnantie, uit zee aankomende of aangekomen schepen te allen tijde te betreden, zelfs zonder toestemming van den schipper.

Artikel 31. Ter nakoming van de krachtens deze ordonnantie gegeven bevelen, kan het Bestuurshoofd zoo noodig de hulp der maritieme of militaire macht inroepen.

Artikel 32. De Inspecteur van den Burgerlijken geneeskundigen dienst voor Java en Madoera zoomede de gewestelijke Dirigeerende en de gewestelijke Eerstaanwezende officieren van gezondheid gaan de werking en de toepassing der bepalingen na, geven zooveel noodig aan de plaatselijke autoriteiten inlichting over al hetgeen ter uitvoering valt in acht te nemen en rapporteeren na afloop van elk jaar, en zoo noodig tusschen tijds, aan den Chef over den geneeskundigen Dienst over hetgeen door hen is verricht en waargenomen.

Artikel 33*a*. Deze ordonnantie kan worden aangehaald onder den titel van „Quarantaine-ordonnantie".

MODEL A.

D. I art. 3. (Artikel 3 alinea's 1, 2 en 3 van Staatsblad 1892 n°. 44).

GEZONDHEIDSPAS.

Onzuivere pas.

De ondergeteekende . . . . . .
van. . . . . .
verklaart bij deze (1) . . . . . .
a. dat de plaats. . . . . .
ingevolge het bepaalde bij artikel 2 van Staatsblad 1892 n°. 44 besmet is verklaard.

---

(1) De alinea's *a*, *b* en *c* naar omstandigheden invullen of doorhalen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

b. dat op de plaats heerscht . . . . . .
c. dat op het schip bevonden werd. . . . . .
. . . . . , den . . . . . .
De . . . . . .
van . . . . . .

MODEL B.

D. I art. 3.

Staatsblad tahoen 1892 nomor 44 fasalnja jang ketiga, bahagijan jang 1, 2, 3, 4.

Bahawa ini soerat pas akan hal memeliharaken sehhat.
Bahwa ini soerat pas akan menjataken ada penjakit.
Maka adalah hamba, jang bertapak tangan dibahwa ini. dan memegang djabatan . . . . . .
. . . . . .

menjataken pada soerat pas ini (1) . . . . . .

a. bahwa negeri . . . . . .
pada djalan atoeran Staatsblad tahoen 1892 nomor 44, fasal 2 telah diakoe kedjangkitan penjakit.
b. bahwa pada negeri ada kebanjakan penjakit . . . . . .
c. bahwa di kapal itoe ada penjakit . . . . . .

Adapon keterangan jang terseboet diatas ini telah hamba sahken dihadapan saksi jang bertapak tangan di bawah ini djoega, dan lagi keterangan ini telah hamba mahloemken dengan toetoer kata kepada nachoda (djoeragan) kapal itoe.
Sjahadan poela maka keterangan ini hamba tegohken dengan soempah, jang telah hamba angkatken pada waktoe hamba menjamboet djabatan hamba ini adanja.

Termaktoeb di negeri . . . . . .
pada tahoen . . . . . , pada . . . . . hari boelan.

Jang mendjadi sjabandar di . . . . . .

Jang mendjadi saksi itoe . . . . . .

---

(1) Adapon perkataän jang terseboet pada hoeroef *a*, dan hoeroef *b*, dan hoeroef *c* diatas ini, hendaklah disamboengken, atau ditambah, atau diparangken (dimatiken) sekadar hal keadaänja djoewa adanja.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

MODEL C.

(Artikel 3, alinea 5, van Staatsblad 1892 nº. 44).

GEZONDHEIDSPAS.

Zuivere of onzuivere pas.

Uitgereikt ten behoeve van . . . . . , gezagvoerder . . . . . .

De ondergeteekende . . . . . , havenmeester te . . . . . verklaart bij deze dat (1)

a. de plaats . . . . . ingevolge artikel 2 der Quarantaine-ordonnantie in Staatsblad 1892 nº 44
artikel 5 der Pest-ordonnantie in Staatsblad 1902 nº. 112
besmet is verklaard wegens het heerschen van . . . . .

b. de plaats . . . . . niet besmet is verklaard.

. . . . . , den . . . . . .

De Havenmeester,

. . . . . .

N. B. De gezagvoerder, die dezen pas ontvangt, is verplicht om, in geval, hij, vóór zijn vertrek naar het buitenland, nog andere havens in Nederlandsch-Indië aandoet, op dit stuk den gezondheidstoestand in die havens te doen aanteekenen.

MODEL C.

PATENTE DE SANTÉ.

Patente Brute (Nette).

Delivrée à . . . . . , capitaine . . . . . .

Le soussigné . . . . . , maître de port à . . . . . .

certifie que . . . . . .

a. la ville de . . . . . est déclarée infectée conformément à $\frac{\text{l'article 2 du bulletin de loi 1892 nº. 44}}{\text{l'article 5 du bulletin de loi 1902 nº. 112}}$ parce que . . . . . y sévit épidémiquement.

(1) De alinea's *a* of *b* naar omstandigheden invullen of doorhalen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

b. la ville de . . . . . n'est pas déclarée infectée par une maladie contagieuse quelconque.

. . . . . , le . . . . . .

Le maître de port,

. . . . . .

Notez. Tant commandant de navire recevant cette patente sera obligé d'y faire annoter l'état sanitaire de chaque port, qu'il visitera avant de quitter les Indes Orientales Néerlandaises.

MODEL C.

BILL OF HEALTH.

Unclean (clean) Bill.

Granted to the. . . . . , ... master.

The undersigned . . . . . , harbourmaster at . . . . . hereby certifies:

a. That the port of . . . . . , in accordance with artikel 2 of the act of 1892 No. 44 / artikel 5 of the act of 1902 No. 112 has been declared infected as . . . . . prevails there in epidemic form.

b. that the port of . . . . . has not been declared infected by any contagious disease.

. . . . . (date) . . . . . .

The harbourmaster,

. . . . . .

N. B. The commander of a ship, receiving this bill, when touching at any other port before his departure from the Netherlands East Indies is bound to have noted down on this paper the state of health in that port.

II. Is vervallen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

III. Overtreding ten opzichte van de gezondheidspassen. Circulaire van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 31 October 1903 no 17399.

D. I art. 5. Met intrekking van de dezerzijdsche circulaires van 25 Februari 1887 No. 2086, 24 Maart 1888 No. 2878 en 5 Juni 1889 No. 5885 heb ik de eer Uwer Excellentie / UHEdG / UEdG te verzoeken om voortaan de indiening van *jaar*statistieken betreffende het voeren van gezondheidspassen door uit buitenlandsche havens hier te lande aankomende schepen achterwege te laten, doch in stede daarvan van elke overtreding der voorschriften in artikel 5 van Staatsblad 1892 No. 44, zooals dat artikel is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1902 No. 110, dadelijk en *afzonderlijk* mededeeling te doen aan mijn Departement.

Het is van belang, dat daarbij wordt melding gemaakt van den naam van het schip, den gezagvoerder en de reeders, voorts van het land en de plaats, waar het schip thuis behoort, en ten slotte van de reden, waarom volgens den gezagvoerder de vorenbedoelde voorschriften door hem niet zijn nageleefd.

IV. Bb. 2729.

D. I art. 8. (I) 2e. Het ligt niet in de bedoeling, dat quarantaine zou kunnen worden aangezegd aan schepen, die langen tijd op eene reede verblijven, wanneer zich aan boord besmettelijke ziekten voordoen, die ook aan den wal heerschen.

V. Circulaire directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 9 Augustus 1895 no. 7659.

D. I. art. 8, 9. Ik heb de eer UHEG. mede te deelen, dat schepen, die eene krachtens artikel 2 der bepalingen in Staatsblad 1892 no. 44 besmet verklaarde plaats hebben aangedaan of van zoodanige plaats komen en vervolgens op eene reede of in eene haven in *Nederlandsch-Indie* vergunning hebben verkregen tot het nederhalen der gele vlag benevens opheffing van het verbod van gemeenschap met den wal en met andere vaartuigen, *niet* wederom de gele vlag behoeven te lijschen, wanneer zij daarna andere plaatsen in *Nederlandsch-Indie* aandoen, tenzij daartoe eene nieuwe aanleiding ontstaat, als b. v. dat de eerstbedoelde Nederlandsch-Indische zeeplaats vóór het vertrek van het schip besmet wordt

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

verklaard, of op het schip een geval van besmettelijke ziekte voorkomt (zie artikel 8, alinea 1, der hooger aangehaalde bepalingen).

Met voorkennis der Regeering verzoek ik UHEG. het vorenstaande in acht te nemen en te willen zorgen dat in verband daarmede noodelooze bemoeielijking van schepen, welke in het boven aangeduid geval verkeeren, zoomede onnutte uitgaven voor ontsmettingsmaatregelen e. d. worden voorkomen.

VI. Bb. 3858. (Extract uit).

D. I. art. 3 (5)

Op last der Regeering, heb ik de eer U te verzoeken, voortaan, wanneer de cholera zich op de een of andere plaats in het gewest onder Uw bestuur slechts sporadisch vertoont, daarvan geen melding te maken of te doen maken in de gezondheidspassen der uit die plaats vertrekkende schepen, om te voorkomen, dat dergelijke vermelding in het buitenland aanleiding geeft tot noodeloos oponthoud, niet alleen, maar ook tot begripsverwarring aangaande den gezondheidstoestand ter plaatse van afvaart, daar het noodig is, dat het voorkomende in den pas in overeenstemming is met de berichten, door de autoriteiten op de plaats van aankomst van wege de Indische Regeering ontvangen.

VII. Missive van den 1sten Gouvernements-Secretaris dd. 11 September 1896 no. 1895, aan den Consul-Generaal der Nederlanden te Singapore.

D. I. art. 5.

Blijkens bericht van Uwen ambtgenoot te *Hongkong* doet zich somtijds het geval voor, dat gezagvoerders van schepen, die uit *Zuid-China* via *Singapore* naar een Nederlandsch-Indische haven vertrekken, den gezondheidspas in strijd met het voorschrift in de 2e alinea van art. 5 der quarantaine ordonnantie (Staatsblad 1892 no. 44) niet bij het Nederlandsch Consulaat te *Hongkong*, maar alleen bij het Uwe doen viseeren.

Naar aanleiding hiervan heeft de Gouverneur-Generaal mij opgedragen, UEdG. uit te noodigen om gezagvoerders, die zich aan een dergelijk verzuim hebben schuldig gemaakt en zich bij U voor het visum op den gezondheidspas aanmelden, uitdrukkelijk op hunne verplichtingen te wijzen en hun voor te houden dat, voorzoover hun verzuim een gezondheidsonderzoek hier te lande ten gevolge heeft, de kosten van dat onderzoek, ingevolge art. 21 van genoemde ordonnantie ten laste van het schip komen, terwijl voorts de schipper, indien hij komt van eene plaats, welke hier te lande besmet is verklaard, en

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

op die besmetverklaring niet indachtig is gemaakt, doordat hij geen gezondheidspas aan den Nederlandschen Consulairen ambtenaar heeft gevraagd of diens visum niet heeft doen stellen op zijn gezondheidspas, er zich aan blootstelt, om ingevolge art. 27 van meerbedoelde verordening te worden gestraft.

VIII. Vervallen.

IX. Bepalingen ter voorkoming en beteugeling van epidemiën in Nederlandsch-Indië (Extract uit Sb. 1892 No. 45, sedert gewijzigd krachtens Sb. 1902 Nos. 111 en 371).

HOOFDSTUK II.

Omschrijving en bekendmaking van de besmettelijke ziekten.

Artikel 1. Enz.

Artikel 8. De besmettelijke ziekten, waarop deze ordonnantie van toepassing is, zijn Aziatische cholera, pokken (variola en varioloïs), diphtheritis en—behoudens de bijzondere voorschriften bij nadere ordonnantie te stellen — pest.

Artikel 9. (1) Onverminderd de bepalingen dezer ordonnantie, hebben de Hoofden van Gewestelijk Bestuur de bevoegdheid om ook ten aanzien van andere besmettelijke ziekten, die de algemeene volksgezondheid kunnen bedreigen, doch niet in artikel 8 genoemd zijn, bij besluit de voorschriften dezer ordonnantie voor zooveel noodig van toepassing te verklaren, mits onverwijld en zoo mogelijk telegrafisch kennis gevende aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

(2) Aan het besluit wordt door aanplakking en zoo mogelijk door aankondiging in een der plaatselijke dagbladen openbaarheid gegeven.

Artikel 10. (1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur — gehoord, indien aanwezig de geneeskundige autoriteit — beslist of eene besmettelijke ziekte in eene plaats of landstreek epidemisch heerscht, en geeft daarvan onmiddellijk, zoo mogelijk per draad, kennis aan den Directeur van Onderwijs Eredienst en Nijverheid en het Hoofd van gewestelijk bestuur.

(2) De Directeur voornoemd doet met den meesten spoed in de Javasche Courant bekend maken, dat ter plaatse de ziekte epidemisch voorkomt, en doet daarvan ook mededeeling aan den Chef over den geneeskundigen dienst.

Het Hoofd van gewestelijk bestuur geeft van het epidemisch

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

heerschen der ziekte kennis aan den eerst aanwezenden officier van gezondheid.

(3) Indien het Hoofd van plaatselijk bestuur — gehoord, indien aanwezig, de geneeskundige autoriteit — vermeent, dat de epidemie heeft opgehouden wordt zijne beslissing daaromtrent op de zelfde wijze bekend gemaakt en medegedeeld als in de voorgaande twee alinea's is voorgeschreven.

Artikel 11. Na de beslissing, dat eene ziekte epidemisch heerscht, zendt het Hoofd van plaatselijk bestuur aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid en aan het Hoofd van gewestelijk bestuur tiendaagsche opgaven der bij het bestuur bekende getallen van de door die ziekte aangetasten en daaraan overledenen, en wel van 1 tot en met 10, van 11 tot en met 20 en van 21 tot en met den laatsten der maand, welke opgaven door den Directeur voornoemd in de Javasche Courant worden gepubliceerd.

D. I art. 8. (I) 2e.

Artikel 12. (1) De schipper van een ter plaatse vertoevend vaartuig, doet wanneer daarin eene der in art. 8 bedoelde ziekten voorkomt, hiervan binnen 24 uren, nadat het feit te hunner kennis is gekomen, mededeeling aan het Hoofd van Plaatselijk Bestuur.

(2) Gelijk voorschrift geldt voor gezaghebbers van de schepen der gouvernements-marine en commandanten van oorlogsschepen binnengaats.

(3) Voor zooveel betreft Inlanders, vindt de in alinea 1 bedoelde mededeeling plaats door tusschenkomst van het Inlandsch bestuur.

Artikel 13. Enz.

Artikel 16. (1) Behalve in de gevallen, bij deze ordonnantie aangewezen, en behoudens van Bestuurswege te geven machtiging worden lijders aan eene besmettelijke ziekte niet vervoerd.

(2) Onder hetzelfde voorbehoud is het verboden voorwerpen, die in aanraking waren met lijders of overledenen aan eene besmettelijke ziekte te vervoeren, te doen vervoeren, ten geschenke of in gebruik te geven of te doen geven, te nemen

D. XII. of te doen nemen, tenzij na ontsmetting volgens artikel 33.

(3) Ook is het verboden door onvoorzichtigheid of achteloosheid gevaar van besmetting, hetwelk voorzien kon worden, voor anderen te doen ontstaan.

(4) Gedurende eene epidemie wordt het vervoer van militairen, dwangarbeiders, krankzinnigen en gevangenen van

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

eene besmette naar eene onbesmette plaats zooveel mogelijk beperkt en in geen geval toegelaten, zonder geneeskundig advies.

D. I art. 23 (1). **Artikel 17.** (1) Vervoer van lijders aan eene besmettelijke ziekte naar hunne woningen, naar eene ziekeninrichting of naar eenige andere, voor tijdelijke opneming van zieken bestemde inrichting is slechts geoorloofd volgens daarvoor door het Hoofd van Bestuur te geven algemeene of bijzondere voorschriften.

(2) Het vervoer met transportmiddelen, waarin de lijders met gezonde personen huns ondanks in aanraking kunnen komen, als spoorwagen tramwagens, stoombooten, enz., mag slechts met toestemming van het Hoofd van Plaatselijk Bestuur geschieden.

(3) Vervoer van besmette voorwerpen, naar de van Bestuurswege aan te wijzen plaats voor ontsmetting of vernietiging bestemd, geschiedt met inachtneming van de door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur te geven voorschriften.

D. I art. 23 (4). **Artikel 18.** (1) De overledene aan eene besmettelijke ziekte mag zonder verlof van het Plaatselijk Bestuur niet worden vervoerd naar andere algemeene, bijzondere of familiebegraafplaatsen, dan die voor de ingezetenen der plaats, waar de overledene is gestorven, gebruikelijk zijn.

Het verlof wordt niet gegeven, tenzij, overeenkomstig het bepaalde bij § IV der ordonnantie van 15 December 1864, Staatsblad no. 196, in gevallen van overwegenden aard.

(2) Enz.

D. I art. 23 (4). **Artikel 19.** (1) Overledenen aan eene besmettelijke ziekte moeten binnen 24 uren na het overlijden begraven worden.

(2) Enz.

HOOFDSTUK IV.

Zorg voor ontsmetting.

Artikel 23. Het Hoofd van Plaatselijk Bestuur is bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, huizen, keeten en vaartuigen, die brandpunten van besmetting zijn of dreigen te worden, geheel of gedeeltelijk ten koste van den Lande te doen reinigen en ontsmetten.

Artikel 24. (1) De Hoofden van Plaatselijk Bestuur zijn bevoegd besmette of van besmetting verdachte voorwerpen ten laste van den Lande te doen ontsmetten of overeenkomstig de voorschriften, vervat in de artikelen 25, 26, 27 en 28, te doen vernietigen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

(2) Enz.

Artikel 25. (1) Zoo vernietiging volgens schriftelijke verklaring van een geneeskundige noodig is en de eigenaars daarin toestemmen, des noods tegen overeen te komen schadeloosstelling, kan het Hoofd van Plaatselijk Bestuur zulks onmiddellijk gelasten.

(2) Enz.

Artikel 26. Indien zonder schadeloosstelling de eigenaren zelven tot de vernietiging overgaan, is het bij het voorgaand artikel bepaalde niet van toepassing, behoudens de noodige voorzorgen van Bestuurswege, dat de vernietiging behoorlijk plaats vindt.

D. I art. 20 (6).

Artikel 27. (1) Zoo de eigenaars in de bij artikel 25, alinea 1 bedoelde vernietiging niet toestemmen, moet, overeenkomstig artikel 77 van het Reglement op het beleid der Regeering van *Nederlandsch-Indië*, onteigening plaats vinden en zijn de artikelen 67, 68 en 69 der ordonnantie van 17 Januari 1864 (Staatsblad n°. 6) toepasselijk.

(2) Tot geene onteigening wordt overgegaan dan in gevallen van uiterste noodzakelijkheid.

Artikel 28. Enz.

Artikel 31. (1) Als lijken van aan besmettelijke ziekten overledenen met voer- of vaartuigen, ook voor levenden bestemd, naar de begraafplaats of vóór dien tijd naar elders vervoerd worden, moeten de transportmiddelen terstond daarna, volgens de voorschriften van artikel 33, ontsmet worden.

D. XII.

(2) Hetzelfde geldt voor de voer- of vaartuigen, waarmede het in artikel 17 bedoeld transport heeft plaats gevonden.

Artikel 32. De ontsmetting der in het vorig artikel bedoelde voer- en vaartuigen zal ten koste der eigenaren plaats vinden, zoo hunne middelen het toelaten.

Artikel 33. (1) De regelen omtrent het verbranden of op andere wijze vernietigen van voorwerpen, het ontsmetten van besmette en van de bij artikel 17 genoemde voorwerpen, zoomede de ontsmetting van gebouwen, voer- of vaartuigen worden door den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid bij afzonderlijk reglement vesgesteld.

D. XII.

(2) Het Hoofd van Plaatselijk Bestuur neemt de noodige maatregelen ter verzekering, dat eene voorgeschreven ontsmetting behoorlijk plaat vinde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFSTUK V.

Strafbepalingen.

Artikel 34. Met eene boete van *f* 5.— tot *f* 25.— of met gevangenis van één tot drie dagen, wordt gestraft:
1e. het niet opvolgen der voorschriften door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur krachtens de artikelen 17, 3de lid, 21, 29 en 31 gegeven;
2e. overtreding van artikel 18;
3e. overtreding van de artikelen 16 en 31, indien de overtreder met den aard van de ziekte bekend was.

Artikel 35. Met eene boete van *f* 10.— tot *f* 100.— of met gevangenis van drie dagen tot eene maand, wordt gestraft:
1e. het verzet tegen de uitvoering van maatregelen, krachtens, de artikelen 13, 14, 2e lid, 19, 22, 23, en 24 voorgeschreven onverminderd de straffen tegen rebellie, bij de wetboeken van strafrecht bedreigd;
2e. overtreding van artikel 12, 1e lid, zoomede, indien de overtreder met den aard van de ziekte bekend was van artikel 17, 2e lid:
3e. Enz.

Artikel 36. Enz.

Artikel 38a. Deze ordonnantie kan worden aangehaald onder den titel van „Epidemie-ordonnantie".

D. I. art. 14.

X. Instructie voor de geneeskundigen, belast met het gezondheidsonderzoek, bedoeld bij artikel 14 en volgende der ordonnantie in Staatsblad 1892 no. 44 (Sb. 1892 no. 46).

Artikel 1. De geneeskundige, aan wien het onderzoek van schepen tot wering van besmetting is opgedragen, zorgt dat zooveel zijne andere verplichtingen als geneesheer het toelaten, hij zoo spoedig mogelijk beschikbaar zij, wanneer zijne diensten worden gevorderd.

Artikel 2. Hij begeeft zich, na bekomen bericht van den Commandant van het wachtschip of (1) van den Havenmeester

(1) In verband met Sb. 1905 no 184 vervallen de woorden „van den Commandant van het Wachtschip" (Red.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

dat een vaartuig aan een gezondheidsonderzoek moet worden onderworpen, onmiddelijk aan boord van het schip, tenzij hij daarin door onstuimig weder of door de in artikel 1 bedoelde verplichtingen belet wordt.

Artikel 3. Hij neemt inzage van de monsterrol en van de in artikel 3, alinea 1 en artikel 5 der ordonnantie in Staatsblad 1892 no. 44 bedoelde stukken, voor zoover de schipper ze bezit.

D. I. art. 3, 5.

Artikel 4. Hij doet aan den schipper de vragen, die hij in verband met zijn onderzoek noodig acht en wel in het bijzonder de volgende:

§ 1. Heerschte er eenige besmettelijke ziekte in de havenplaats van waar gij uitzeildet? zoo ja, welke was de aard der ziekte?

§ 2. Hebt gij gedurende de reis eenige gemeenschap gehad met de een of andere besmette haven of vaartuig? Zoo ja, wanneer en waar en van welken aard was de ziekte, waarmede die haven of dat schip besmet was?

§ 3. Is er op het oogenblik een ziektegeval aan boord? Zoo ja, welke is de aard dier ziekte en hoeveel gevallen daarvan zijn onder behandeling?

§ 4. Is er aan boord gedurende de reis voorgekomen een geval van pest, gele koorts, cholera of pokken? Zoo ja, vermeld het aantal gevallen en geef van het eerste en het laatste geval van elke ziekte de data van aantasting, herstel of afloop op?

§ 5. Zijn de kleederen, het beddegoed gebruikt door die personen, welke gedurende de reis geleden hebben aan besmettelijke ziekten, vernietigd of ontsmet en zoo ja, op welke wijze?

§ 6. Zijn er middelen aangewend om te voorkomen dat opvarenden, die gedurende de reis door eene besmettelijke ziekte werden aangetast, andere personen aan boord besmetten? En zoo ja, welke?

Artikel 5. De beantwoorde vragen worden, vergezeld van een staat, overeenkomstig onderstaand model, het Hoofd van Plaatselijk Bestuur aangeboden.

D. I. art. 16. Ingeval van artikel 16, alinea 2 der vorengenoemde ordonnantie is het stuk geteekend door den commandeerenden officier en den eerstaanwezenden officier van gezondheid.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Naam van het schip.	Klassificatie	Tonneninhoud.	Haven van vertrek of aankomst.	Plaatsen, welke het schip heeft aangedaan.	Duur der reis.	aantal personen thans aan boord.		Gezondheidstoestand der opvarenden gedurende de reis.	Aantal gedurende de reis voorgekomen sterfgevallen.			Oorzaken van den dood voor elk sterfgeval.
						Passagiers.	Bemanning.		Passagiers.	Bemanning.	Totaal.	
					dagen.							
				Totalen. . .								

Artikel 6. De geneeskundige moet alle opvarenden zien en, bij twijfel omtrent hun gezondheidstoestand, zoo nauwkeurig mogelijk onderzoek doen.

Indien uit de verklaring van den schipper blijkt, dat er lijders aan de bij artikel 1 der ordonnantie bedoelde ziekten gedurende de reis aan boord zijn geweest, of indien het onderzoek aantoont of vermoeden doet dat er zoodanige zieken aan boord zijn of geweest zijn, stelt hij een onderzoek in naar den toestand van het schip (verblijfplaatsen, ruimwater, drinkwater, enz). naar den aard der lading en de wijze van stuwing.

In den regel zal van zoodanig schip het ruimwater na ontsmetting verwijderd en het drinkwater vervangen moeten worden door zuiver drinkwater van den wal.

Indien de geneeskundige bevindt, dat het schip niet in besmetten staat verkeert, geeft hij daarvan een bewijs af, overeenkomstig onderstaand model:

Ondergeteekende verklaart, dat het schip. . . . . .

gezagvoerder . . . . . .

niet in besmetten staat verkeert.

Afgegeven door mij op den. . . . . 19 . .

De geneesheer:

Artikel 7. Voor of onmiddellijk na het verlaten van een besmet schip draagt hij zorg voor de ontsmetting zijner kleederen, overeenkomstig de voorschriften van het Ontsmettingsreglement.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

D. I. Artikel 8. Hij geeft aan de in artikel 11, alinea's 1 en 3 der ordonnantie in Staatsblad 1892 no. 44 bedoelde autoriteit onmiddellijk bericht van den uitslag van het onderzoek en, zoo daarvoor grond is, een schriftelijk advies omtrent:

a. het buiten gemeenschap met den wal stellen van het schip (artikel 9, alinea 3 der ordonnantie);

b. de noodzakelijkheid van de ontsmetting der opvarenden, voor zoover deze aan den wal kunnen worden toegelaten (artikel 22);

c. het vervoer van lijders naar eene inrichting tot verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten (artikel 23, alinea 1);

d. de vergunning tot het vervoer van lijders naar hunne woningen (artikel 23, alinea 2);

e. de ontsmetting van het schip en van de koopmansgoederen, zoomede de ontsmetting of vernietiging van voorwerpen, bedoeld in alinea 6 van artikel 20 derzelfde ordonnantie;

f. verder noodig geachte bijzonderheden.

D. XI. Artikel 9. Het is hem verboden eenige andere belooning dan die hem wettelijk is toegekend te vorderen of aan te nemen ter zake van het gezondheidsonderzoek van schepen.

Artikel 10. De bepalingen dezer instructie gelden ook voor den Havenmeester, bedoeld in het geval van de 2e alinea van artikel 15 der meergemelde ordonnantie.

D. I art. 15 en 21.

XI. Regeling der belooningen en reis- en verblijfkosten bij quarantaine-diensten bedoeld in artikel 15 der quarantanie-ordonantie bij Staatsblad 1902 no. 243.

Met intrekking van het besluit van 12 Juli 1881 no. 6 (Staatsblad no. 157), van artikel 2 van dat van 19 October 1882 no. 7 (Staatsblad no. 259) en van artikel 1 van dat van 5 Maart 1883 no. 3 (Staatsblad no. 82) te bepalen:

D. I.

a. dat voor de quarantaine-diensten, bedoeld in artikel 15 der Quarantaine-ordonnantie in Staatsblad 1892 no. 44, bij elke inspectie aan boord van een schip, groot of klein, behalve vrije overtocht naar en van boord, wordt toegekend:
aan Europeesche geneeskundigen eene belooning van *f* 10 (tien gulden);
aan havenmeesters eene belooning van *f* 5 (vijf gulden);
aan Inlandsche geneeskundigen eene belooning van *f* 3 (drie gulden);
met dien verstande evenwel, dat voor bedoelde verrichtingen op één dag geen hoogere belooning wordt toegekend

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

dan *f* 20 (twintig gulden) aan een Europeeschen geneeskundige, *f* 10 (tien gulden) aan een havenmeester en *f* 6 (zes gulden) aan een Inlandschen geneeskundige;

b. dat aan de sub *a* bedoelde geneeskundigen voor het verrichten der daarin genoemde quarantaine-diensten, wanneer hunne standplaats meer dan 6 palen verwijderd is van de plaats aan den wal, van waar zij zich verder rechtstreeks naar het te inspecteeren vaartuig begeven, bovendien vergund wordt reis- en verblijfkosten te declareeren, en wel, voor wat de Europeesche geneeskundigen aangaat op den voet van Staatsblad 1871 no. 139 en voor wat de Inlandsche geneeskundigen betreft, overeenkomstig het reglement in Staatsblad 1882 no. 187, zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1900 no. 274 en 1901 no. 357.

D. I.

XI*a*. Regeling der belooningen en reis en verblijfkosten van de Europeesche en Inlandsche geneeskundigen voor het geneeskundig onderzoek bedoeld bij artikel 25*a* der Quarantaine ordonnantie (Staatsblaad 1892 no. 44 en 1903 no. 379) bij Staatsblad 1903 no. 380.

Te bepalen:

a. dat voor het geneeskundig onderzoek, bedoeld bij artikel 25*a* der Quarantaine ordonnantie (sb. 1892 no. 44 en 1903 no. 379) voor elk transport, dat met een zelfde vaartuig zal geschieden, wordt toegekend eene belooning:
van *f* 10 (tien gulden) aan Europeesche geneeskundigen
van *f* 3 (drie gulden) aan Inlandsche geneeskundigen

b. dat aan de sub *a* bedoelde geneeskundigen voor het verrichten van het daarbedoeld geneeskundig onderzoek, wanneer hun standplaats meer dan 6 (zes) palen verwijderd is van de plaats aan den wal, waar het onderzoek geschiedt, vergund wordt reis en en verblijfkosten te declareeren en wel voor wat de Europeesche geneeskundigen aangaat, op den voet van Staatsblad 1871 no. 139 en voor wat de Inlandsche geneeskundigen betreft, overeenkomstig het reglement in Staatsblad 1882 no. 187, zooals dat is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1900 no. 274 en 1901 no. 357.

D. I. art. 20.

XII. Regelen voor de ontsmetting van besmette voorwerpen, gebouwen, voer- of vaartuigen, privaten, riolen en andere verzamelplaatsen van vuil en voor het verbranden of op andere wijze vernietigen van voorwerpen, ingevolge de ordonnantiën van 11 Februari

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

D. IX. art. 33.

1892, Staatsblad nos. 44 en 45. (Besluit Directeur O. E. N. 19 Februari 1892 no. 1723.)

Als ontsmettingsmiddelen worden gebruikt:

1e. *Ontsmettingsovens* met ontwikkeling van stoom;

2e. *Oplossing van sublimaat;*

Eene oplossing per liter water van 1 gram sublimaat (kwikzilverchloride) en 2 kubieke centimeters zuiver zoutzuur (acidum hydrochoricum concentratum) of van 1 gram sublimaat en 5 gram wijnsteenzuur of van 1 gram sublimaat en 1 gram zuiver keukenzout;

3e. *Oplossing van zuiver carbolzuur (phenylzuur),* bereid door zorgvuldige vermenging van 1 deel carbolzuur (volgens meting) met 18 deelen lauwwarm water.

Wanneer het carbolzuur geheel of geheel gedeeltelijk in nog kristallijnen toestand verkeert, behoeft men de flesch, die het bevat, slechts in een bak met warm water te plaatsen om de kristallijne massa tot smelting te brengen;

4e. *Mengsel van ruw carbolzuur en water,* bereid door zorgvuldige vermenging van 1 deel ruw carbolzuur (volgens meting) met 18 deelen warm water;

Dit mengsel zal meestal in ruime hoeveelheid moeten bereid worden, b. v. door $2^1/_2$ liter ruw carbolzuur te vermengen met 45 liter warm water. Het mengsel moet vóór het gebruik goed geschud worden;

5e. *Ongebluschte kalk en kalkmelk,* laatstgenoemde in eene verhouding van 100 gram versch gebluschte kalk op 1 liter water.

Bij het gebruik der *onsmettingsovens* worden de voorschriften gevolgd, die bij elken oven worden aangegeven.

Wanneer de sublimaatoplossing niet door een apotheker of anderen deskundige kan worden gereed gemaakt, wordt aanbevolen daarvoor te bezigen keukenzout-sublimaat-pastilles, welke 1 gram sublimaat bevatten.

Waar, bij gemis aan gedistilleerd water of zuiver regenwater, put-, rivier- op bronwater moet gebezigd worden bij de bereiding der sublimaatoplossing, mag deze niet in voorraad gehouden maar moet kort voor het gebruik gereed gemaakt worden.

De flesschen met de oplossing van sublimaat worden goed gesloten en verzegeld en zoo mogelijk achter slot bewaard. Zij zijn voorzien van het opschrift „*sublimaatoplossing, vergift*", ook in de inheemsche taal, voor zoover de oplossingen aan inlandsche ambtenaren in gebruik of in bewaring worden gegeven.

Waar *sublimaat* in niet opgelosten toestand in pakhuizen, magazijnen, bij bestuurs- of politiehoofden en bij Havenmeesters in voorraad wordt gehouden, wordt het steeds achter slot bewaard en voorzien van het opschrift „*sublimaat, vergift*".

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

De sublimaatoplossing staat wegens zijn groot ontsmettend vermogen als ontsmettingsvloeistof bovenaan.

Het carbolzuur kan voornamelijk dienst doen ter ontsmetting van de met smetstof bezwangerde uitwerpselen der lijders, zooals bij Cholera, Typhus, Longtering, Diphteritis enz. en is in deze gevallen te verkiezen boven de sublimaatoplossing.

Ongebluschte kalk en kalkmelk komen in aanmerking bij ontsmetting van privaten en riolen, wanneer over geen carbolzuur te beschikken is en moeten in dat geval in ruime hoeveelheid bij de te desinfecteeren vloeistoffen gevoegd worden.

Het zorgvuldig witten van muren, omwandingen, pleisterwerk, enz. heeft ook niet onbelangrijke ontsmettingswaarde.

Terwijl in bepaalde gevallen een gepast gebruik van deze ontsmettingsmiddelen, onder de noodige voorzorgen, van groot nut kan zijn, zoo zij evenwel niet uit het oog te verliezen, dat uiterste zindelijkheid, aanhoudende luchtverversching en de inwerking der zonnestralen, mede als krachtige ontsmettingsmiddelen moeten beschouwd en nimmer verwaarloosd mogen worden.

§ 1. *Algemeene regelen.*

Ontsmetting van besmette of van besmet geachte voorwerpen, van lijken, van gebouwen of vertrekken, van voer- of vaartuigen geschiedt onder behoorlijk toezicht, ter beoordeeling van het bestuur, hetzij door personen van bestuurswege daarmede belast en in de uitvoering van deze regelen onderricht, hetzij door of van wege belanghebbenden, als het, ter beoordeeling van het bestuur, aan dezen kan worden overgelaten.

Zij, aan wie de desinfectie is opgedragen of overgelaten, geven eene verklaring af, dat de ontsmetting naar eisch of volgens de ontvangen aanwijzingen is geschied.

De ontsmetting geschiedt, wat de vervoerbare voorwerpen aangaat en voor zoover deze niet naar den ontsmettingsoven moeten worden gebracht, in den regel op het erf van het gebouw, waarin de besmette voorwerpen aanwezig zijn, of anders op eene van wege het bestuur daarvoor aangewezen plaats, maar steeds zoodanig, dat de algemeene gezondheidstoestand daardoor geen gevaar kan loopen, een en ander ter beoordeeling van het bestuur.

Hetzelfde geldt voor verbranding of vernietiging van voorwerpen.

§ 2. *Regelen voor het ontsmetten van besmette of besmet geachte voorwerpen.*

Bij het behandelen van de goederen worde zooveel mogelijk

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

verhoed, dat daardoor stof in de lucht wordt gebracht; de overbrenging naar de plaats van ontsmetting of verbranding geschiede steeds in met sublimaat- of carbolzuuroplossiug gedrenkte zakken of matten, kleeden, lakens of dergelijke.

a. Kleedingstukken en beddegoed.

De ontsmetting van kleedingstukken, lijf- en bedlinnen, beddetijk en alles van dien aard, wat met den lijder in aanraking is geweest of door hem gebruikt is geworden, geschiedt in den ontsmettingsoven, overeenkomstig gebruiksaanwijzing.

Waar geen ontsmettingsoven beschikbaar is, worden de goederen gedurende 20 minuten gekookt in een grooten van een deksel voorzienen pot met water, waarin men een paar handenvol keukenzout heeft gedaan.

Kleedingstukken en beddegoed, legmatjes, voorwerpen van leder, caoutchouc en dergelijke, die om welke reden ook noch aan de ontsmetting door stoom, noch aan koking kunnen worden onderworpen, worden met de sublimaatoplossing of wel met de oplossing van zuiver carbolzuur overgoten dan wel afgesponst, vervolgens na verloop van een half uur of langer met zeepsop en met schoon water nagewasschen en daarna te drogen gehangen of gelegd.

b. Matrassen en kussens.

Deze worden in de ontsmettingsoven ontsmet.

Is dit niet mogelijk, dan wordt de kapok of ander vulsel er uitgenomen en verbrand, terwijl het beddetijk overeenkomstig het sub *a* voorgeschrevene wordt ontsmet.

Lederen hoofdkussens worden behandeld als de sub *c* genoemde goederen.

c. Meubelen, huisraad en dergelijke voorwerpen.

Deze worden met de sublimaatoplossing en een half uur of langer daarna, met zuiver water ter dege afgewasschen en vervolgens met lappen zorgvuldig afgewreven, welke lappen daarna worden verbrand.

Voorwerpen van blik, tin, koper en in het algemeen metalen en andere voorwerpen, welke voor de behandeling met sublimaat niet geschikt zijn, worden, voor zoover zij niet in den oven kunnen worden ontsmet, met de oplossing van zuiver carbolzuur behandeld en daarna goed afgewasschen.

Glas en aardewerk worden met kokend water gewasschen.

Wat op geenerlei wijze door stoom, kokend water of ontsmettingsvloeistof te desinfecteeren is, wordt zoolang mogelijk

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

aan de inwerking van zonnewarmte of aan kunstmatige droge verhitting blootgesteld.

§ 3. *Regelen voor het ontsmetten van gebouwen of vertrekken en van voer- en vaartuigen*

De te desinfecteeren gebouwen uit steen en hout samengesteld of vertrekken van dergelijke gebouwen worden door de bewoners ontruimd, waarna de ontsmetting een aanvang neemt.

Eerst worden alle losse voorwerpen met de ontsmettende vloeistof bevochtigd resp. in daarmede gedrenkte zakken of doeken gehuld en vervolgens naar buiten gebracht om verder volgens de in § 2 genoemde voorschriften, elk naar zijn aard te worden ontsmet.

Hierop wordt van de muren alle vettig beslag en vuil, onder voortdurende bevochtiging met sublimaatoplossing, verwijderd door afkrabbing van de oppervlakkige laag kalk, spleten en barsten in houtwerk worden flink uitgebrsteld, er wordt goed geschrobt en gepoetst, waarna de eigenlijke desinfectie een aanvang neemt door krachtige bespuiting of afwassching van muren, plafonds, ramen, stijlen, deuren, vloeren, afdaken, zoo noodig ook de ondervlakte van daken (b. v. wanneer plafonds ontbreken) met sublimaatoplossing.

Het bespuiten moet regelmatig en krachtig geschieden, alles moet deugdelijk nat wezen van de sublimaatoplossing, vooral ook het aangezamelde vuil, dat nog geheel nat moet verwijderd worden.

Deze bewerking wordt na een tusschenpooze van minstens één uur, gerekend van het begin der bewerking, in dezelfde volgorde met zuiver water herhaald.

Wanneer alles weder goed droog is, worden witgekalkte muren op nieuw en met zorg gewit en voor zoover noodig geteerd.

Vervolgens kunnen de gedesinfecteerde losse goederen en voorwerpen weder binnen de gebouwen of vertrekken worden gebracht.

Huizen van bamboe, met atap, alang-alang of dergelijk materiaal gedekt en in het algemeen woningen van Inlanders zullen slechts hoogst zelden aan eene ontsmetting als boven omschreven onderworpen kunnen worden, daar zij zich in den regel hiertoe niet eigenen.

Tijdelijke ontruiming van zulk eene besmette woning en het zoo ruim mogelijk toegang verleenen aan lucht en zonlicht door het tijdelijk wegnemen van de omwanding of een gedeelte daarvan of van een gedeelte van het dak, het verbranden van

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

alle vuil, het aanstampen van den aarden vloer met asch en het zooveel mogelijk reiningen van besmette of als zoodanig verdachte voorwerpen en kleedingstukken met kokend water zullen hier de ontsmetting moeten vervangen.

Op gelijke wijze, als met vertrekken in gebouwen van steen en hout, wordt gehandeld met kajuiten, hutten en andere scheepsruimten, waarin een lijder aan eene besmettelijke ziekte of het lijk van een daaraan overledene is geweest.

Wanneer de geneeskundige autoriteit het ontsmetten van het ruimwater van schepen noodzakelijk acht, geschiedt zulks door er zooveel sterke sublimaatoplossing (b. v. 1 kilogram sublimaat en 2 liter zoutzuur op 100 liters water) bij te voegen, dat naar gissing eene verhouding van 1 deel sublimaat op 2000 deelen ruimwater wordt verkregen.

Na verloop van een uur pompt men dit uit, daarna late men nieuw water in en wordt dit nogmaals uitgepompt.

Rijtuigen, karren, wagens, draagbaren, tandoes en dergelijke, gebruikt tot vervoer van besmettelijke zieken of lijken of van besmette goederen, worden na elk zoodanig vervoer ter dege gereinigd, geborsteld en gewasschen en met de sublimaatoplossing, dan wel met de oplossing van zuiver carbolzuur goed afgesponsd of gewasschen.

§ 4. *Regelen voor het ontsmetten van privaten, urinoirs, tonnen en andere verzamelplaatsen van vuil, riolen en goten.*

Algemeene privaten en urinoirs en alle privaten, die niet uitsluitend door personen uit een huisgezin worden gebruikt (zooals b. v. in logementen, kommensalenhuizen, scholen, enz.) worden tijdens het heerschen van besmettelijke ziekten, speciaal van cholera, minstens tweemaal daags ontsmet door er eene ruime hoeveelheid, d. i. eenige emmersvol van de vloeistof sub 4e of, zoo men deze niet ter beschikking heeft, van ongebluschte kalk of van kalkmelk bij te voegen en met de te desinfecteeren stof zoo goed mogelijk te vermengen. Trechters, zitplaatsen, vloeren en roosters, moeten met veel zorg gereinigd en de muren herhaaldelijk gekalkt en wat geteerd is op nieuw geteerd worden.

Met privaten en urinoirs, die voor leden van één huisgezin bestemd zijn en in welke uitwerpselen van lijders aan besmettelijke ziekten zijn of worden geworpen, wordt op dezelfde wijze gehandeld.

Tonnen en potten, gebezigd tot het opnemen van dergelijke uitwerpselen, worden na lediging, met carbolzuuroplossing omgespoeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanbeveling verdient om in tonnen of potten, waarin choleraontlasting moet worden opgevangen, vooraf eene hoeveelheid zuiver of ruw carbolzuur te doen, b. v. in een ton of pot een halve wijnflesch van de oplossing sub 3e of één wijnflesch van het mengsel sub 4e vermeld.

Ook de uitwerpselen van lijders aan andere besmettelijke ziekten moeten voor zoover die uitwerpselen als de dragers der smetstof te beschouwen zijn, zooveel mogelijk door opvanging in corbolzuuroplossing onschadelijk worden gemaakt.

Riolen, goten of leidingen, welke uitwerpselen van besmettelijken aard afvoeren of daarvan verdacht worden, moeten op dezelfde wijze ontsmet worden als privaten.

XIII. Verbodsbepalingen op den in- en doorvoer van vee, afkomstig van plaatsen in Nederlandsch-Indië, waar eene besmettelijke veeziekte heerscht. (Sb. 1878 no. 163).

Artikel 1. De in- en doorvoer in *Nederlandsch-Indië* van vee, dat zijn: runderen, buffels, schapen, varkens, bokken en geiten, afkomstig van plaatsen binnen het gebied van *Nederlandsch-Indië*, waar eene besmettelijke veeziekte heerscht, zijn verboden.

Dat ter plaatse eene besmettelijke veeziekte heerscht, wordt geconstateerd door eene van het Hoofd van gewestelijk bestuur uitgegane en binnen het gewest openbaar gemaakte verklaring, van welke hij onmiddellijk een afschrift zendt aan den Gouverneur-Generaal en aan de Hoofden van gewestelijk bestuur van de aangrenzende en van de aan zee gelegen gewesten.

Artikel 2. De schepen, die vee, afkomstig van de in artikel 1 bedoelde plaatsen, aan boord hebben, worden niet toegelaten binnen de havens en reeden van *Nederlandsch-Indië*, en zullen zich, desniettemin binnen de havens of reeden gekomen zijnde, onmiddellijk op eerste aanzegging van de autoriteit, die over de reede of haven het rechtstreeksch gezag uitoefent, van daar moeten verwijderen.

Artikel 3. Zij worden in de havens en reeden toegelaten, zoodra het aan boord aanwezige vee is afgemaakt, men de doode lichamen op den bodem der zee heeft doen zinken en schip en lading behoorlijk ingevolge daarvoor te geven voorschriften, ten overstaan van eene daartoe door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur benoemde commissie, zijn gedesinfecteerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Artikel 4. Zaken, die met vee in verband staan, zooals: haar, wol, beenderen, huiden, horens en anderen, afkomstig van de in artikel 1 bedoelde plaatsen, mogen niet worden gelost en ingevoerd, zoolang zij niet op de wijze, bedoeld bij het voorgaand artikel, zijn gedesinfecteerd.

Artikel 5. De overtreding der verbodsbepalingen, vervat in de artikelen 1 en 4, wordt gestraft met verbeurdverklaring van het vee en van de zaken, waarmede in overtreding dezer voorschriften is gehandeld.

Artikel 6. De gezagvoerder, die niet onmiddellijk gevolg geeft aan de aanzegging, bedoeld in artikel 2, wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 100.— en ten hoogste *f* 1000.—

Alle gemeenschap met het schip is alsdan onmiddellijk verboden. Het plaatselijk bestuur zorgt, dat hiervan terstond kennis worde gegeven aan den gezagvoerder van het betrokken schip, aan de gezagvoerders van de ter reede liggende vaartuigen en aan elk en een iegelijk, die zich naar de haven of de reede begeeft.

Al wie dit verbod schendt, wordt, naar gelang van zijnen landaard, gestraft met gevangenisstraf of ten arbeidstelling aan de openbare werken, van één week tot één maand.

XIII^a. Bij Sb. 1897 no. 120 gewijzigd bij Sb. 1900 no. 194 zijn maatregelen getroffen, ten einde te voorkomen, dat de thans in sommige residentiën heerschende veeziekte naar de meest veerijke streken van den Ned. Indischen archipel wordt overgebracht.

Bij Sb. 1905 n°s 223 en 224 zijn geregeld de bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal om onder de noodige waarborgen tegen overbrenging van besmetting afwijkingen toe te staan van het bestaand tijdelijk verbod van invoer in sommige gedeelten van *Nederlandsch-Indië* van vee uit andere deelen van den N. I. archipel en de voorwaarden, waarop de invoer op Java van vee, paarden daaronder niet begrepen, afkomstig uit de bezittingen buiten Java en Madoera (uitgezonderd het eiland Bali, van welk eiland de invoer niet aan beperkende bepalingen onderhevig is) wordt toegelaten.

Bij Sb. 1903 no. 344 gewijzigd bij Sb. 1904 no. 439 is vrijstelling verleend ten aanzien van oorlogsschepen van enkele voorschriften omtrent den invoer van vee in bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

XIII*b*. Bij Sb. 1904 no. 127 zijn maatregelen vastgesteld, ten einde in buitengewone omstandigheden den uitvoer van vee (met inbegrip van paarden) uit Nederlandsch-Indië geheel of gedeeltelijk te kunnen tegengaan.

XIV. De onder XIII genoemde ordonnantie is in haar geheel van toepassing op paarden, zoodra eene besmettelijke ziekte onder die dieren in eenig gewest heerscht. (Sb. 1891 no. 211).

XV. Regeling der verplichte quarantaine van uit het buitenland aangevoerd vee, (Sb. 1893 no. 110, 1895 no. 279, 1897 no. 294, 1898 no. 243).

Artikel 1. Vee, afkomstig van plaatsen buiten het gebied van *Nederlandsch-Indië*, zoomede vee, afkomstig van plaatsen binnen bedoeld gebied, dat te zamen met buitenlandsch vee wordt aangevoerd, wordt ter ontscheping alleen toegelaten op de plaatsen, voor elk gewest door het Hoofd van gewestelijk bestuur aan te wijzen.

De besluiten, houdende aanwijzing van bedoelde plaatsen, worden gepubliceerd in de *Javasche Courant*.

Onder vee worden in deze verordening verstaan: runderen, buffels, schapen, geiten, bokken en varkens.

Artikel 2. Vóór de ontscheping wordt het vee gekeurd door een Europeeschen of Inlandschen Gouvernements-veearts, of, bij ontstentenis van dezen, door een als deskundige door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur aangewezen persoon.

Artikel 3. Indien bij de keuring onder het aangebracht vee runderpest of miltvuur wordt geconstateerd, is de ontscheping van alle tot het transport behoorende dieren verboden.

Wordt daarentegen eenige andere besmettelijke veeziekte geconstateerd, of zijn er onder de aangebrachte dieren, die verdacht worden aan eenige besmettelijke ziekte lijdende te zijn, dan strekt zich een gelijk verbod alleen uit tot de zieke of verdachte dieren.

De overige tot het transport behoorende dieren, zoomede dieren behoorende tot een lading, waaronder geen besmettelijke ziekte is geconstateerd, moeten, na ontscheept te zijn, gedurende 12 dagen in quarantaine worden gehouden.

Artikel 4. De schepen, waarop zich de dieren bevinden,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

waarvan ingevolge het bepaalde bij het voorgaande artikel de ontscheping verboden is, moeten, na ontscheping der gezonde dieren, wanneer dit geoorloofd is volgens het laatste lid van dat artikel, op eerste aanzegging van de autoriteit, die over de reede of haven het rechtstreeksch gezag uitoefent, onmiddellijk zich van daar verwijderen.

Zij worden eerst weder op de reede of in de haven toegelaten, zoodra het aan boord aanwezige zieke of verdachte vee is afgemaakt, men de doode lichamen op den bodem der zee heeft doen zinken en schip en lading behoorlijk, ingevolge daarvoor gegeven voorschriften, ten overstaan van een
D. XII. daartoe door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur benoemde commissie, zijn gedesinfecteerd.

De desinfectie-kosten komen ten laste van den invoerder.

Voor het afgemaakte vee wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd.

Artikel 5. Zaken, die met vee in verband staan als: haar, wol, beenderen, huiden, horens en andere, afkomstig van het in artikel 3 bedoelde zieke of verdachte vee, of zaken die daarmede in aanraking zijn geweest mogen niet worden gelost of ingevoerd, zoolang zij niet op de wijze, bedoeld bij het voorgaande artikel, zijn gedesinfecteerd.

Artikel 6. Wanneer, nadat de aanzegging, bedoeld bij het eerste lid van artikel 4, heeft plaats gehad, de gezagvoerder daaraan niet onmiddellijk gevolg geeft, is alle gemeenschap met het schip terstond verboden.

Het plaatselijk bestuur zorgt, dat hiervan onmiddellijk kennis gegeven wordt aan den betrokken gezagvoerder, aan de gezagvoerders van alle ter reede liggende vaartuigen en aan elk en een iegelijk, die zich naar de haven of reede begeeft.

Artikel 7. Wanneer onder het in quarantaine gehouden vee, bedoeld bij het laatste lid van artikel 3, gedurende den voorgeschreven quarantaine-tijd runderpest of miltvuur wordt geconstateerd, moeten de zieke of verdachte dieren onverwijld worden afgemaakt en overeenkomstig de daarop bestaande voorschriften worden verbrand of begraven, terwijl alle zaken, die met bedoelde dieren in anraking zijn geweest of daarvan afkomstig zijn, moeten worden verbrand of gedesinfecteerd; een en ander op den voet van de instructie vastgesteld bij artikel 2 van het besluit van 9 November 1892 no. 12 (Staatsblad no. 241).

De overgebleven, als gezond aangemerkte dieren, blijven telkenmale wederom aan een nieuwen quarantaine-tijd van 12 dagen onderworpen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Dit laatste geldt evenzeer voor het geval eenige andere besmettelijke ziekte onder het in quarantaine gehouden vee wordt geconstateerd.

Artikel 8. In het onderhoud en de bewaking van het ingevolge het laatste lid van artikel 3 en het tweede en derde lid van artikel 7 in quarantaine gehouden vee wordt voorzien door den invoerder, en, zoo hij daartoe in gebreke mocht blijven, op zijne kosten door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur.

Zoo ook komen zoowel de kosten voor den bouw der stallen als die voor het afmaken, verbranden, begraven en desinfecteeren, bedoeld bij het eerste lid van artikel 7, en andere van dezen aard mede geheel ten laste van den invoerder.

Voor het in quarantaine afgemaakte vee wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd, evenmin voor de kralen of stallen, waar de dieren gestaan hebben en voor de zaken, die met hen in aanraking zijn geweest, welke worden verbrand op den voet van de instructie vastgesteld bij artikel 2 van het Besluit van 9 November 1892 no. 12 (Sb. no. 241).

Artikel 9. De invoerder zal, geheel ten genoege van het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur, de noodige waarborgen verstrekken dat de voorgeschreven quarantainemaatregelen, met betrekking tot het door hem in te voeren vee, naar behooren kunnen worden ten uitvoer gelegd.

Artikel 10. De ontscheping, bedoeld bij het laatste lid van artikel 3, mag alleen plaats hebben op vertoon van de door den keurder kosteloos afgegeven schriftelijke verklaring, dat de keuring is geschied, en de dieren mogen worden ingevoerd, nadat zij zullen zijn onderworpen aan de quarantaine, bedoeld bij het laatste lid van evengemeld artikel, met inachtneming van het bepaalde bij het tweede en derde lid van artikel 7.

Deze verklaring wordt door den keurder niet afgegeven, dan nadat hem gebleken is, dat de in het voorgaande artikel bedoelde waarborgen zijn geleverd.

Artikel 11. Het toezicht op de uitvoering der quarantaine voorschriften is opgedragen aan den keurder. Zonder diens schriftelijke verklaring, dat de quarantaine zonder stoornis is afgeloopen, mag het vee de quarantaine-plaats niet verlaten.

Artikel 12. De gezagvoerder, die niet onmiddellijk gevolg geeft aan de aanzegging, bedoeld bij het eerste lid van artikel 4,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 100 *(éénhonderd gulden)* en ten hoogste *f* 500 *(vijfhonderd gulden)*.

Invoer van vee, elders dan ter plaatse, krachtens artikel 1 aangewezen, zoomede overtreding van het verbod in artikel 5, van dat in het eerste lid van artikel 10 en van dat in het tweede lid van artikel 11, wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 10 *(tien gulden)* en ten hoogste *f* 100 *(éénhonderd gulden)* en verbeurdverklaring van de zaken of het vee, waarmede de overtreding is begaan; van dat in artikel 6, naar gelang van den landaard van den overtreder, met gevangenisstraf of ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van zes dagen tot ééne maand.

XV*a*. Bij Sb. 1902 no. 67, zooals dat is gewijzigd bij Sb. 1903 no. 4 en 400 is de invoer in Nederlandsch Indië van vee afkomstig van Australië onder bijzondere voorwaarden toegestaan en die invoer op nieuw geregeld, voor zooveel paarden betreft.

Bij Sb. 1897 no. 26 en 121, zijn maatregelen vastgesteld tegen overbrenging der in Achter-Indië, het verdere Azië en Afrika heerschende veeziekte naar Nederlandsch-Indië (paarden zijn daaronder niet begrepen)

Artikel 3 Sb. 1897 no. 26 is buitenwerking gesteld voor het Gouvernement Atjeh en onderhoorigheden bij Sb. 1898 no. 156 en eveneens voor het gewest Banka en onderhoorigheden bij SB 1899 no. 288.

Bij Sb 1905 no. 294 is bepaald, dat van het tijdelijk verbod tot invoer in Nederlandsch-Indië van vee, bedoeld in de ordonnantiën in Sb 1897 no. 26 en 121 zijn uitgezonderd de voor rekening van den Lande aangekochte dieren en dat in afwijking van de ter zake bestaande bepalingen de tijd, gedurende welken dit vee in quarantaine moet worden gehouden, gesteld wordt op vier weken.

XVI. De bij Sb. 1890 no. 78 vastgestelde bepalingen omtrent den vrijen overtocht naar en van boord en de belooning aan deskundigen, belast met de keuring van over zee aangevoerd vee, toepasselijk verklaard op de Gouvernements-veeartsen en andere deskundigen bedoeld bij Sb. 1893 no. 110 (Sb. 1893 no. 111 en Sb. 1905 no. 224 ten derde).

Aan bedoelde deskundigen, wordt, behalve vrije overtocht

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

naar en van boord, voor elke inspectie aan boord van een schip of vaartuig, toegekend:

aan Europeesche deskundigen eene belooning van *f* 10, en

aan Inlandsche deskundigen een belooning van *f* 3;

met dien verstande, dat voor bedoelde verrichtingen op één dag geen hoogere belooning wordt toegekend dan *f* 20 aan de Europeesche deskundigen en *f* 6 aan de Inlandsche deskundigen:

zullende de Europeesche en Inlandsche Gouvernements-veeartsen alleen op vrijen overtocht van den wal naar boord en terug aanspraak hebben. (Staatsblad 1890 no. 78).

D.I art. 2 (6).

XVII. Missive wd. 1e Gouvernements Secretaris ddo 29 December 1900 no. 3480 (Extract uit „—").

Aan de havenmeesters te Tandjong Priok, Soerabaia, Semarang, Padang, Belawan-Deli, Pangkalan-Brandan, Oleh-leh, Palembang, Makasser en Moeara Djawa en aan den onderhavenmeester te Balikpapan wordt van elke besmetverklaring eener buitenlandsche plaats en van elke opheffing eener besmetverklaring geregeld van Regeeringswege telegrafisch kennis gegeven.

XVIII. Bijzondere voorschriften tot voorkoming en beteugeling van pest (Staatsblad 1902 No. 112, 1903 Nos. 395, 1904 Nos. 409, 434, 1905 Nos. 25, 36, 116, 295 en 352).

§ 1. Voorschriften betreffende pest in Nederlandsch-Indië.

Artikel 1. Tot voorziening tegen pest in Nederlandsch-Indië gelden, nevens de Epidemie-ordonnantie voor zoover die met de na te melden voorschriften is overeen te brengen, de volgende bijzondere voorschriften.

Artikel 2. Ieder geneesheer is verplicht om, wanneer een geval van pest door hem geconstateerd wordt, onmiddellijk het Hoofd van plaatselijk bestuur daarmede in kennis te stellen.

Artikel 3. (1) Wanneer het Hoofd van plaatselijk bestuur bericht ontvangt van het voorkomen van een of meer gevallen van pest binnen zijn ressort, geeft hij daarvan onmiddellijk, zoo mogelijk telegraphisch, kennis aan het Hoofd van gewestelijk bestuur, door welke autoriteit van het bericht onverwijld,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

zoo mogelijk telegraphisch, mededeeling wordt gedaan aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

(2) Deze mededeeling moet tevens vermelden de plaats of de streek waar- en den datum waarop zich het eerste geval of de eerste gevallen van pest hebben voorgedaan, benevens het aantal ziekte- en sterfgevallen; bovendien of alleen personen door de ziekte zijn aangetast, die van elders kwamen, dan wel of ook pest is geconstateerd bij personen, die gedurende de laatste vijf dagen niet afwezig zijn geweest.

Artikel 4. Na de eerste mededeeling, bedoeld bij artikel 3, dient het Hoofd van gewestelijk bestuur aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid geregeld wekelijksche rapporten in bevattende behalve het aantal ziekte- en sterfgevallen, ook mededeeling (zoo deze niet reeds geschied is) wanneer het eerste geval of de eerste gevallen van pest zijn geconstateerd bij personen, die gedurende de laatste vijf dagen niet afwezig zijn geweest; verder in bijzonderheden de maatregelen, genomen om uitbreiding der ziekte tegen te gaan, zoomede de prophylactische maatregelen met betrekking tot sanitair onderzoek, afzondering en ontsmetting.

Artikel 5. (1) Eene plaats of landstreek wordt door het Hoofd van gewestelijk bestuur wegens pest besmet verklaard, wanneer drie of meer personen, die gedurende de laatste vijf dagen niet afwezig zijn geweest, door die ziekte wordt of worden aangetast.

(2) De besmetverklaring wordt door het Hoofd van gewestelijk bestuur opgeheven, wanneer gedurende vijf dagen na de genezing of het overlijden van den laatsten pestlijder, zich geen nieuw geval van pest heeft voorgedaan.

Artikel 6. (1) Het Hoofd van gewestelijk bestuur geeft onverwijld, zoo mogelijk telegraphisch, aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid kennis van de besmetverklaring wegens pest en van de opheffing dier besmetverklaring.

(2) Tevens zorgt het hoofd van gewestelijk bestuur voor zooveel mogelijk voor algemeene bekendmaking in het gewest.

(3) De Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid maakt de besmetverklaring en de opheffing daarvan in de Javasche Courant bekend, en doet van die bekendmaking, zoo mogelijk telegraphisch, mededeeling aan het Hoofd van gewestelijk bestuur. Wanneer het eene zeeplaats of eene aan zee gelegen streek betreft, geschiedt de bekendmaking, den Chef over den geneeskundigen dienst gehoord.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Artikel 7. (1) De Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid geeft van de mededeelingen, bedoeld in de artikelen 3 en 4, alsmede van de besmetverklaring en van de opheffing daarvan, kennis aan den Gouverneur-Generaal en aan de consulaire vertegenwoordigers van vreemde landen te Batavia.

(2) Door den Gouverneur-Generaal wordt van de mededeeling, in artikel 3 bedoeld, telegraphisch en van die in artikel 4 omschreven, evenals van de besmetverklaring en van de opheffing daarvan, schriftelijk kennis gegeven aan de Regeeringen der bij de Sanitaire conventie van Venetië betrokken staten, die te Batavia niet vertegenwoordigd zijn, een en ander zoo mogelijk, door tusschenkomst van Harer Majesteits vertegenwoordigers bij die Regeeringen.

Artikel 8. (1) De volgende goederen mogen niet worden uitgevoerd uit plaatsen of landstreken, noch worden overgescheept op zeeplaatsen, die wegens pest besmet zijn verklaard:

a. lijfgoederen en gedragen kleederen, tapijten, zoomede gebruikt beddegoed en gebruikt borduurwerk.

Met de hiervoren vermelde lijfgoederen, enz. worden gelijkgesteld alle door soldaten en matrozen nagelaten goederen, welke aan hunne erven worden opgezonden;

b. lompen en vodden, zonder dat hiervan zijn uitgezonderd die, welke door hydraulische kracht zijn samengeperst en als handelswaar in balen vervoerd worden;

c. gebruikte zakken;

d. ongelooide huiden, met inbegrip van huiden, die gezouten of met arsenicum behandeld zijn;

e. versche dierlijke afval, klauwen, hoeven, manen, borstels, haar van dieren in het algemeen en onbewerkte wol;

f. menschenhaar;

g. varkens en varkensvleesch.

(2) Van het in de vorige alinea vervat verbod tot uitvoer en overscheping zijn uitgezonderd:

a. goederen, als sub *a* van de vorige alinea bedoeld, wanneer deze worden vervoerd als bagage of tengevolge van verandering van woonplaats, en ontsmet zijn overeenkomstig het reglement bedoeld in artikel 53 der Epidemie-ordonnantie;

D. IX.

b. goederen, als bedoeld in artikel 9, letter *c*.

Artikel 9. De invoer van de in artikel 8, alinea 1, vermelde goederen uit plaatsen of landstreken, welke wegens pest zijn besmet verklaard, is in het overige gedeelte van Nederlandsch-Indië verboden, behalve in de volgende gevallen:

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

a. wanneer lijfgoederen en gedragen kleederen, tapijten zoomede gebruikt beddegoed en gebruikt borduurwerk worden vervoerd als bagage of tengevolge van verandering van woonplaats, in welke geval zij mogen worden ingevoerd na te zijn ontsmet overeenkomstig het in artikel 8 vermelde reglement;

b. wanneer de goederen de besmetverklaarde plaats of landstreek hebben verlaten minstens vijf dagen vóór de dagteekening waarop, blijkens de besmetverklaring geacht wordt, dat die plaats of landstreek door pest besmet is;

c. wanneer zij afkomstig zijn van eene niet besmet verklaarde plaats of landstreek en zoodanig zijn verpakt, dat bij den doorvoer door of de overscheping in het besmet verklaarde gebied geen besmetting door contact heeft kunnen plaats vinden.

Artikel 10. (1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, een of meer verblijven, waarin zich gevallen van pest hebben voorgedaan of nog voordoen, door een bewakingscordon als anderszins van de omgeving te isoleeren. Ook de omgevende verblijven kunnen met de besmette in deze afzondering worden begrepen.

(2) Het isolement sluit in zich, dat niemand het afgezonderde gebied mag betreden, behalve zij, die ambtshalve daartoe aangewezen of bevoegd zijn, dan wel daartoe van het Bestuur vergunning hebben gekregen, en dat geen persoon op het geisoleerde gebied de grens daarvan mag overschrijden dan na zich te hebben onderworpen aan de maatregelen, die door de bevoegde geneeskundige autoriteit worden noodig geacht.

(3) Het vervoer van goederen en eetwaren uit het geisoleerde gebied naar buiten is verboden.

Artikel 11. (1) Huizen, keeten en vaartuigen, waarin gevallen van pest zijn voorgekomen, kunnen op last van het Hoofd van plaatselijk bestuur, na ingewonnen geneeskundig advies, in dringende gevallen worden verbrand na schadeloosstelling
D. IX. of onteigening overeenkomstig de voorschriften in de artikelen 25, 26, 27 en 28 der Epidemie-ordonnantie.

(2) Deze maatregel wordt slechts toegepast, zoolang zich enkele geisoleerde gevallen van pest voordoen en alleen indien door afgezonderde ligging der huizen en keeten, waarborgen bestaan, dat verbranding de verspreiding der smetstof afdoende kan tegengaan.

Artikel 12. (1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, personen, die aan pest

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

lijden of ziekteverschijnselen vertoonen, welke het ontstaan van pest doen verwachten, en hen, die met zoodanige personen in aanraking zijn geweest, naar eene afzonderlijke gelegenheid ter verpleging te doen overbrengen, het verblijf of de verblijven, waarin de lijders zich bevinden, alsmede zoonoodig de belendende perceelen ook door de overige bewoners te doen ontruimen en deze laatsten, afgescheiden van de zieken, gedurende vijf dagen in eene daartoe aangewezen inrichting te doen observeeren.

(2) Het vervoer der in alinea 1 bedoelde personen geschiedt met inachtneming van het bepaalde bij artikel 31 der Epidemie-ordonnantie. D. IX.

(3) De niet ziek bevonden personen worden niet naar de isoleerinrichting overgebracht, vóórdat zij zelve, hunne kleeding en alles wat zij medenemen grondig zijn gereinigd en ontsmet, terwijl zij tevens in de gelegenheid worden gesteld om met anti-pestserum te worden ingespoten.

(4) De kosten van voeding, verpleging en begrafenis, waarin zoo noodig door het Bestuur wordt voorzien, moeten voor zoover de geisoleerden niet behoeftig zijn, door henzelven of hunne erfgenamen aan den Lande vergoed worden overeenkomstig een door den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid vast te stellen tarief.

(5) Na de ontruiming worden de verblijven en alles wat zich daarin bevindt, grondig gereinigd en ontsmet of verbrand volgens de regelen van het in artikel 33 der Epidemie-ordonnantie bedoelde ontsmettingsreglement. D. IX en XII.

Artikel 13. De in de nabijheid der ontruimde verblijven gelegen gebouwen worden gedurende één maand, zoo mogelijk dagelijks, door een geneeskundige bezocht, die van nieuwe gevallen van pest onmiddellijk kennis geeft aan het Bestuur, dat hem ter inspectie zoo noodig den toegang tot die gebouwen verschaft.

Artikel 14. (1) Op zeeplaatsen, welke wegens pest zijn besmet verklaard, mogen geen passagiers worden ingescheept, ten einde over zee te worden vervoerd naar eene plaats, hetzij binnen dan wel buiten Nederlandsch-Indië gelegen, wanneer zij niet vooraf geneeskundig onderzocht en vrij bevonden zijn van verschijnselen van pest.

(2) Het geneeskundig onderzoek geschiedt op aanvraag van den gezagvoerder, reeder of agent van het schip, over dag, aan den wal, zoo kort mogelijk vóór de inscheping; de te onderzoeken passagiers moeten allen aanwezig zijn op de plaats en het uur, door het Hoofd van plaatselijk bestuur

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

op te geven aan den aanvrager van het onderzoek.

(3) Het onderzoek wordt verricht te Batavia en te Padang (1) door den geneesheer, bedoeld bij artikel 16 der ordonnantie van 26 October 1898 (Staatsblad no. 294); elders door den geneesheer, ingevolge artikel 15, alinea 1, letters *a*, *b* en *c* der Quarantaine-ordonnantie belast met het dáár bedoeld gezondheids onderzoek, of bij ontstentenis van zoodanigen geneesheer, door een door het Hoofd van plaatselijk bestuur aan te wijzen, zoo mogelijk Europeeschen geneeskundige.

E. I (b). D. I.

(4) De consulaire vertegenwoordiger van het land, waartoe het schip behoort, kan bij het onderzoek tegenwoordig zijn.

Artikel 15. (1) Wanneer voor eenzelfde schip meer dan twintig passagiers ingevolge het vorig artikel moeten worden onderzocht, is de gezagvoerder, reeder of agent van het schip aan het Land eene vergoeding verschuldigd van *f* 1.— (één gulden) voor iederen geneeskundig onderzochten passagier.

(2) De gezagvoerder, reeder en agent zijn voor deze vergoeding hoofdelijk aansprakelijk.

Artikel 16. (1) Aan den geneeskundige, die het bij artikel 14 bedoeld onderzoek heeft verricht, wordt voor iederen door hem onderzochten passagier uit 's Lands kas eene vergoeding betaald van *f* 1.— (één gulden) behoudens een minimum van *f* 10.— (tien gulden) voor Europeesche en van *f* 3.— (drie gulden) voor Inlandsche geneeskundigen, ingeval het aantal te onderzoeken passagiers minder bedraagt dan respectievelijk tien of drie.

(2) Wanneer zijne woning meer dan zes palen verwijderd is van de plaats, voor het geneeskundig onderzoek aangewezen, worden den in de vorige alinea bedoelden geneeskundige bovendien reis- en verblijfkosten toegekend overeenkomstig het bepaalde bij de ordonnanties van 20 December 1887 (Staatsblad no. 241) en 12 October 1894 (Staatsblad no. 215).

Artikel 17. De artikelen 14, 15 en 16 zijn voor pelgrimsschepen, als bedoeld bij de ordonnantie van 26 October 1898 (Staatsblad no. 294) niet toepasselijk in de haven, uit welke zij de reis aanvaarden naar eene buiten Nederlandsch-Indië gelegen plaats.

E. I (b).

§ 2. Voorschriften betreffende pest buiten Nederlandsch-Indië.

Artikel 18. Tot voorziening tegen pest buiten Nederlandsch-

(1) Sabang bij te voegen ingevolge Sb. 1904 no. 97 (Red.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Indië gelden, nevens de Quarantaine-ordonnantie voor zoover die met de na te melden voorschriften is overeen te brengen, de volgende bijzondere voorschriften.

Artikel 19. (1) Eene zeeplaats of landstreek buiten Nederlandsch-Indië kan door den Gouverneur-Generaal wegens pest besmet worden verklaard, wanneer officieel is geconstateerd, dat drie of meer personen, die gedurende de laatste vijf dagen niet afwezig zijn geweest, op die plaats of in die landstreek door de ziekte zijn aangetast.

(2) De besmetverklaring moet beperkt worden tot den besmetten kring (waaronder verstaan wordt een gedeelte van het grondgebied, dat onder een wel omschreven administratieve overheid is geplaatst, zooals een provincie, een eiland, een stad, een haven) indien de Regeering van het besmette land de noodige maatregelen neemt om den uitvoer uit dien kring te verhinderen van voorwerpen, die besmetting kunnen overbrengen.

(3) De besmetverklaring wordt opgeheven, zoodra officieel is geconstateerd, dat minstens vijf dagen zijn verloopen na de genezing of het overlijden van den laatsten pestlijder en mits de noodige ontsmettingsmaatregelen zijn uitgevoerd, of, wanneer het een haven van Zuid-China geldt, zoodra door den betrokken Consulairen ambtenaar wordt verklaard, dat naar zijn beste weten, die haven gedurende vijf dagen pestvrij is.

(4) In bijzondere gevallen kan voor de opheffing van de besmet verklaring een langeren termijn dan vijf dagen afgewacht worden, doch alléén waar het een Staat geldt, die niet tot de conventie van Venetië is toegetreden.

Artikel 20. (1) De besmetverklaring en de opheffing daarvan worden zoo spoedig mogelijk van wege den Gouverneur-Generaal in de Javasche Courant bekend gemaakt en, zoo mogelijk per draad, ter kennis gebracht van den Nederlandschen Consulairen ambtenaar der besmette plaats of in wiens ressort die plaats gelegen is en van die Hoofden van gewestelijk bestuur en die havenmeesters, voor wie het van belang is van een en ander spoedig mededeeling te ontvangen.

(2) Die kennisgeving geschiedt tevens aan den Consulairen vertegenwoordiger van het besmette land te Batavia of indien het een bij het tractaat van Venetië betrokken Staat geldt, die geen Consulairen vertegenwoordiger te Batavia heeft, zoo mogelijk telegraphisch door tusschenkomst van Harer Majesteits vertegenwoordiger, aan de Regeering van dat land, dan wel aan die der betrokken vreemde kolonie.

D. I. **Artikel 21.** De voorschriften der Quarantaine-ordonnantie en de bepalingen van deze verordening zijn van toepassing

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

op alle uit zee op eene Nederlandsch-Indische reede of in eene Nederlandsch-Indische haven aankomende of na aankomst uit zee aldaar liggende schepen:

a. indien zij zonder pestgevallen aan boord en zonder groote sterfte onder de ratten, plaatsen op reis hebben aangedaan of komen van plaatsen, die tijdens het vertrek wegens pest besmet verklaard waren, en de schepen nog niet in eene Nederlandsch-Indische haven het voorgeschrevene gezondheidsonderzoek hebben ondergaan en tot het vrije verkeer zijn toegelaten.

Deze schepen moeten buiten gemeenschap met den wal en met andere vaartuigen blijven totdat vijf dagen zijn verloopen na het vertrek uit de laatste besmette plaats.

Zij worden echter dadelijk tot het vrije verkeer toegelaten:

1e indien zij zich ter reede van de besmette plaats onmiddellijk in vrijwillige quarantaine hebben begeven, d. w. z. alleen passagiers hebben aan land gezet, poststukken en goederen gelost of poststukken ingenomen, zonder dat het schip met den wal en de opvarenden met de bewoners dier plaats in aanraking zijn geweest, welke vrijwillige handeling moet worden bevestigd door eene verklaring, onder aanbod van eede door den gezagvoerder afgelegd;

2e indien bij aankomst de besmetverklaring van de bedoelde plaats reeds is opgeheven of na aankomst opgeheven wordt;

b. wanneer pest tijdens de jongste reis aan boord voorgekomen is of die ziekte, als het schip ter reede ligt, aan boord voorkomt.

In dit geval moet het schip buiten gemeenschap met den wal en met andere vaartuigen blijven, totdat zeven dagen zijn verloopen na de genezing of het overlijden van den laatsten pestlijder aan boord.

c. wanneer het schip buiten Nederlandsch-Indië personen of goederen aan boord heeft genomen, die nog geen zeven dagen te voren een wegens pest besmet verklaarde plaats hebben verlaten dan wel van een schip afkomstig zijn, waarop pest voorgekomen is, en nog geen zeven dagen zijn verstreken na de genezing of het overlijden van den laatsten pestlijder aan boord.

Zoodanig schip wordt eerst tot het vrije verkeer toegelaten, nadat vijf dagen zijn verloopen na het aan boord nemen van bedoelde personen of goederen.

Indien zich in de gevallen sub *b* en *c* vermeld, onder de ratten aan boord groote sterfte openbaart, moet een termijn van tien dagen worden afgewacht, gedurende welken tijd zooveel mogelijk zal moeten worden getracht de aanwezige ratten te verdelgen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Artikel 25. Schepen aan boord waarvan pest voorkomt of uitbreekt, die zich bevinden op havenplaatsen waar geen gelegenheid bestaat om pestlijders onder voldoende voorzorgen tegen verspreiding der ziekte te verplegen, zijn verplicht op aanzegging van de in artikel 11 der Quarantaine-ordonnantie bedoelde autoriteit, zich te begeven naar eene hun aan te
D. I. wijzen ligplaats elders, waar voor afzondering van zieken en opvarenden over een quarantaine-station kan worden beschikt. Zij zijn gehouden daar te verblijven, totdat het verbod van gemeenschap met den wal is opgeheven.

Artikel 26. Behalve in de gevallen en onder de voorwaarden genoemd in artikel 9, mogen de goederen, vermeld onder letters *a* tot en met *f* van het eerste lid van artikel 8, in Nederlandsch-Indië niet worden ingevoerd, zoo zij afkomstig zijn uit eene wegens pest besmet verklaarde plaats of landstreek of aldaar zijn in- of overgescheept.

Artikel 27. (1) Wanneer de schipper van een vaartuig, verkeerende in een der gevallen, bedoeld bij artikel 21 zich aan de voorschriften dezer ordonnantie en de hem door de bevoegde autoriteit gegeven aanwijzingen niet wil onderwerpen, staat het hem vrij weder naar zee te vertrekken.

(2) Vooraf kan hij door de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit gemachtigd worden, zijne koopmansgoederen, behoudens die, waarvan de invoer verboden is, te lossen, nadat de noodige voorzorgsmaatregelen genomen zijn, als: isoleering van het schip met de opvarenden, verwijdering van het ruim water na ontsmetting daarvan en vervanging van het aan boord aanwezige drinkwater door zuiver water van den wal.

(3) De passagiers, die het verlangen hiertoe te kennen geven, kunnen door laatstgenoemde autoriteit in de gelegenheid worden gesteld om met hunne bagage het schip te verlaten, doch alleen indien er, ter beslissing van het Hoofd van plaatselijk bestuur, aan den wal eene inrichting bestaat om ze overeenkomstig artikel 24 af te zonderen voor zoolang het verbod van vrije gemeenschap met den wal duurt.

§ 3. Slot- en strafbepalingen.

Artikel 28. Bij verschil van meening over de vraag of goederen vallen onder de toepassing van eenige bepaling van de artikelen 8, 9 of 26, beslist het Hoofd van plaatselijk bestuur in hoogste ressort.

Artikel 29. Overtreding van artikel 2 wordt gestraft met

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

eene boete van tien tot honderd gulden of, voorzooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon, van drie tot acht dagen.

Artikel 30. (1) Overtreding van eene verbodsbepaling in de artikelen 8, 9 of 26 wordt gestraft, voorzooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met dwangarbeid buiten den ketting, van veertien dagen tot één jaar, of boete van vijf en twintig tot vijf honderd gulden.

(2) De vernietiging der in strijd met de verbodsbepaling in- of uitgevoerde dan wel overgescheepte goederen kan in het vonnis, zelfs bij vrijspraak, gelast worden.

Artikel 31. De gezagvoerder, die toelaat dat passagiers worden ingescheept in strijd met artikel 14, wordt gestraft met eene boete van een honderd en tien tot vijfhonderd vijftig gulden voor iederen aldus ingescheepten passagier.

Artikel 32. Ieder, die de uitvoering van de voorschriften dezer verordening belemmert of zich daartegen verzet, wordt gestraft, voorzooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met dwangarbeid buiten den ketting van een maand tot twee jaren en geldboete van één honderd tot twee duizend gulden te zamen of afzonderlijk.

Artikel 33. Ter nakoming van de krachtens deze ordonnantie gegeven bevelen en voor de bewaking van geisoleerde plaatsen of isoleer-inrichtingen kan het Hoofd van plaatselijk bestuur, zoo noodig. de hulp der maritieme of militaire macht inroepen.

Artikel 34. Bij het in werking treden dezer ordonnantie vervallen de ordonnanties van 3 December 1898 (Staatsblad no. 329) en 22 April 1901 (Staatsblad no. 174).

Artikel 35. (1) Deze ordonnantie kan worden aangehaald onder den titel van „Pest-ordonnantie."

(2) Zij treedt in werking op den dag harer afkondiging.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

ERRATA.

Op bladzijde 36, bij DX. Instructie voor den geneeskundigen, enz. in te voegen „aangevuld bij Sb. 1898 no. 330."

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA